

**PREDSTAVNIČKI DOM
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE**

807

Na osnovu člana 18. stav (3) Zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2024. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 50/24) i Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve, broj 01-02-4-1728-4/24 od 17.9.2024., član Kolegija Predstavničkog doma Nebojša Radmanović donosi

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE REZERVE U 2024. GODINI**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2024. godinu u iznosu od 4.500,00 KM Klubu studenata Fakulteta političkih nauka Banja Luka kao podrška za realizaciju projekta pod nazivom "Mladi i lokalni izbori za bolju Republiku Srpsku".

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora BiH, a uplatu će izvršiti na žiro račun organizacije, broj 5520001574111213, Adiko banka a.d. Banja Luka.

Član 3.

(Izvjestaj o namjenskom utrošku)

Obavezuje se Klub studenata Fakulteta političkih nauka Banja Luka da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član Kolegija

Broj 02/e-02-3-1872/24

30. septembra 2024. godine

Predstavničkog doma

Nebojša Radmanović, s. r.

Na temelju članka 18. stavka (3) Zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2024. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 50/24) i Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće pričuve, broj 01-02-4-1728-4/24 od 17.9.2024., član Kolegija Zastupničkog doma Nebojša Radmanović donosi

**ODLUKU
O KORIŠTENJU SREDSTAVA INTERVENTNE
TEKUĆE PRIČUVE U 2024. GODINI**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2024. godinu u iznosu od 4.500,00 KM Klubu studenata Fakulteta političkih nauka Banja Luka kao potpora za realizaciju projekta pod nazivom "Mladi i lokalni izbori za bolju Republiku Srpsku".

Članak 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora BiH, a uplatu će izvršiti na žiro-račun organizacije broj 5520001574111213 Adiko banka a.d. Banja Luka.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02/e-02-3-1873/24
30. rujna 2024. godine

Član Kolegija
Zastupničkog doma
Nebojša Radmanović, v. r.

На основу члана 18. став (3) Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину ("Службени гласник БиХ", број 50/24) и Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве број 01-02-4-1728-4/24 од 17.09.2024. године, члан Колегијума Представничког дома Небојша Радмановић доноси

**ОДЛУКУ
О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ У 2024. ГОДИНИ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно коришћење текуће резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину у износу од 5.000,00 КМ Савезу студената Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву као подршка за реализацију манифестације "Дани отворених врата Филозофског факултета Пале".

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора БиХ, а уплату ће извршити на жиро рачун Савеза студената Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, број 5557000047922712.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку)

Обавезује се Савез студената Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву да достави извјештај о намјенском утрошку додијелених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Члан Колегијума
Представничког дома
Број 02/e-02-3-1873/24
30. септембра 2024. године **Небојша Радмановић**, с. р.

809

На основу члана 18. став (3) Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину ("Службени гласник БиХ", број 50/24) и Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве, број 01-02-4-1728-4/24 од 17.9.2024., члан Колегија Представничког дома Небојша Радмановић доноси

**ОДЛУКУ
О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ У 2024. ГОДИНИ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно коришћење текуће резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и

међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину у износу од 6.000,00 КМ Кошаркашком клубу "Јахорина" Пале као подршка за организовање спортског догађаја.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора БиХ, а уплату ће извршити на žиро рачун Кошаркашког клуба "Јахорина" Пале, број 5557000046661421, отворен у Новој банци а.д. Банја Лука.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку)

Обавезује се Кошаркашки клуб "Јахорина" Пале да достави извјештај о намјенском утрошку додијелених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Члан Колегија
Представничког дома
Број 02/e-02-3-1874/24
30. септембра 2024. године **Небојша Радмановић**, с. р.

На основу члана 18. ставка (3) Закона о прорачуну институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину ("Службени гласник БиХ", број 50/24) и Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће причуве, број 01-02-4-1728-4/24 од 17.9.2024., члан Колегија Заступничког дома Небојша Радмановић доноси

**ОДЛУКУ
О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ
ТЕКУЋЕ ПРИЧУВЕ У 2024. ГОДИНИ**

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно коришћење текуће причуве Прорачуна институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину у износу од 6.000,00 КМ Кошаркашком клубу "Јахорина" Пале као потпора за организовање спортског догађаја.

Чланак 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора БиХ, а уплату ће извршити на žиро-рачун Кошаркашког клуба "Јахорина" Пале број 5557000046661421, отворен у Новој банци а.д. Банја Лука.

Чланак 3.

(Извјешће о намјенском утрошку)

Обавезује се Кошаркашки клуб "Јахорина" Пале да достави извјешће о намјенском утрошку додијелених средстава.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Члан Колегија
Заступничког дома
Број 02/e-02-3-1874/24
30. рујна 2024. године **Небојша Радмановић**, в. р.

На основу члана 18. став (3) Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину ("Службени гласник БиХ", број 50/24) и Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве број 01-02-4-1728-4/24 од 17.09.2024. године, члан

Колегијума Представничког дома Небојша Радмановић доноси

**ОДЛУКУ
О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ИНТЕРВЕНТНЕ
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ У 2024. ГОДИНИ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно коришћење текуће резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину у износу од 6.000,00 КМ Кошаркашком клубу "Јахорина" Пале као подршка за организовање спортског догађаја.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора БиХ, а уплату ће извршити на жиро рачун Кошаркашког клуба "Јахорина" Пале, број: 5557000046661421, отворен у Новој банци а.д. Бања Лука.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку)

Обавезује се Кошаркашки клуб "Јахорина" Пале да достави извјештај о намјенском утрошку додијељених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Члан Колегијума

Број 02/е-02-3-1874/24 Представничког дома
30. септембра 2024. године **Небојша Радмановић**, с. р.

**ВИЈЕЋЕ МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

810

На основу члана 18. став (5) Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину ("Службени гласник БиХ", број 50/24) и члана 2. Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за 2024. годину број 01.2-02-2-1826/24 од 1.8.2024. године, замјеник предсједavajuће Вијећа министара Босне и Херцеговине доноси

**ОДЛУКУ
О СТАВЉАЊУ ВАН СНАГЕ ОДЛУКЕ О
ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Ставља се ван снаге Одлука о интервентном коришћењу средстава текуће резерве, број 01.2-02-2-1935-17/24 ("Службени гласник БиХ", број 65/24) коју је замјеник предсједavajuће донио 11.9.2024. године јер је престао разлог за доношење исте.

Члан 2.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01.2-02-2-1935-17-4/24 Замјеник предсједavajuће
27. септембра 2024. године Вијећа министара БиХ
Сарајево **Сташа Кошарац**, с. р.

На основу члана 18. став (5) Закона о Прорачуну институција БиХ и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину ("Службени гласник БиХ", број 50/24) и члана 2. Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за 2024. годину број 01.2-02-2-1826/24 од 1.8.2024. године, замјеник предсједateljice Вијећа министара Босне и Херцеговине доноси

**ОДЛУКУ
О СТАВЉАЊУ ВАН СНАГЕ ОДЛУКЕ О
ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ ПРИЧУВЕ**

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Ставља се ван снаге Одлука о интервентном коришћењу средстава текуће причуве, број 01.2-02-2-1935-17/24 ("Службени гласник БиХ" број 65/24) коју је замјеник предсједateljice донио 11.9.2024. године јер је престао разлог за доношење исте.

Чланак 2.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01.2-02-2-1935-17-4/24 Замјеник предсједateljice
27. ружна 2024. године Вијећа министара БиХ
Сарајево **Сташа Кошарац**, в. р.

На основу члана 18. став (5) Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину ("Службени гласник БиХ", број 50/24) и члана 2. Одлуке о критеријумима за додјелу средстава интервентне текуће резерве за 2024. годину број 01.2-02-2-1826/24 од 1.8.2024. године, замјеник предсједavajuће Савјета министара Босне и Херцеговине доноси

**ОДЛУКУ
О СТАВЉАЊУ ВАН СНАГЕ ОДЛУКЕ О
ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Ставља се ван снаге Одлука о интервентном коришћењу средстава текуће резерве, број 01.2-02-2-1935-17/24 ("Службени гласник БиХ", број 65/24) коју је замјеник предсједavajuће донио 11.9.2024. године јер је престао разлог за доношење исте.

Члан 2.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01.2-02-2-1935-17-4/24 Замјеник предсједavajuће
27. септембра 2024. године Савјета министара БиХ
Сарајево **Сташа Кошарац**, с. р.

**АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНУ СЛУЖБУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

811

На основу члана 61. став 2. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), а у складу са Закључком Вијећа министара Босне и Херцеговине број 05-07-1-581-25/24 од 12.3.2024. године о смјештају Агенције за

državnu službu Bosne i Hercegovine, ravnateljica Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O PROMJENI ADRESE SJEDIŠTA AGENCIJE ZA
DRŽAVNU SLUŽBU BOSNE I HERCEGOVINE**

I

Ovom odlukom mijenja se adresa sjedišta Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).

II

Nova adresa sjedišta Agencije je Fra Andela Zvizdovića broj 1., 71000 Sarajevo.

III

Zadužuje se Sektor za opšte, pravne i finansijske poslove Agencije da poduzme sve potrebne radnje prema nadležnim institucijama i pravnim subjektima vezano za promjenu adrese sjedišta Agencije, kao i objavu ove odluke na službenoj internet stranici Agencije.

IV

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-968/24
23. septembra 2024. godine
Sarajevo

Ravnateljica
Anita Markić, s. r.

Na temelju članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), a sukladno Zaključku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-581-25/24 od 12.3.2024. godine o smještaju Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine, ravnateljica Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O PROMJENI ADRESE SJEDIŠTA AGENCIJE ZA
DRŽAVNU SLUŽBU BOSNE I HERCEGOVINE**

I

Ovom odlukom mijenja se adresa sjedišta Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).

II

Nova adresa sjedišta Agencije je Fra Andela Zvizdovića broj 1, 71000 Sarajevo.

III

Zadužuje se Sektor za opće, pravne i finansijske poslove Agencije da poduzme sve potrebne radnje prema nadležnim institucijama i pravnim subjektima vezano za promjenu adrese sjedišta Agencije, kao i objavu ove odluke na službenoj internet stranici Agencije.

IV

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-968/24
23. rujna 2024. godine
Sarajevo

Ravnateljica
Anita Markić, v. r.

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), a u skladu sa Zaključkom Savjeta ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-581-25/24 od 12.3.2024. godine o smještaju Agencije za državnu službu Bosne i

Hercegovine, direktorica Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O PROMJENI ADRESE SJEDIŠTA AGENCIJE ZA
DRŽAVNU SLUŽBU BOSNE I HERCEGOVINE**

I

Ovom odlukom mijenja se adresa sjedišta Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).

II

Nova adresa sjedišta Agencije je Fra Anđela Zvizdovića broj 1., 71000 Sarajevo.

III

Zadužuje se Sektor za opšte, pravne i finansijske poslove Agencije da poduzme sve potrebne radnje prema nadležnim institucijama i pravnim subjektima vezano za promjenu adrese sjedišta Agencije, kao i objavu ove odluke na službenoj internet stranici Agencije.

IV

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-968/24
23. septembra 2024. godine
Sarajevo

Direktorica
Anita Markić, s. r.

(SI-1328/24-G)

**USTAVNI SUD
BOSNE I HERCEGOVINE**

812

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-12/24**, rješavajući zahtjeve **Denisa Zvizdića, prvog zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i četiri delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1) i (2), člana 61. st. (1), (2) i (3) i člana 64. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Seada Palavrić, predsjednica
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Mirsad Ćeman, sudija
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija

na sjednici održanoj 19. septembra 2024. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevima **Denisa Zvizdića, prvog zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i četiri delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** za ocjenu ustavnosti Izbornog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24), utvrđuje se da Izborni zakon Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24) nije u skladu sa čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

U skladu sa članom 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i čl. I/2. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Izborni zakon Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24) stavlja se van snage u cijelosti i

prestaje da važi od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS" broj 61/24).

Na osnovu člana 64. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, prestaje pravno djelovanje Odluke o privremenoj mjeri broj U-12/24 od 24. jula 2024. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Denis Zvizdić, prvi zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnosilac Zvizdić), podnio je 17. jula 2024. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti Izbornog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24; u daljnjem tekstu: Izborni zakon RS). Navedeni zahtjev je registriran pod brojem U-12/24.

2. Podnosilac Zvizdić je, na osnovu člana 64. Pravila Ustavnog suda, podnio i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi Ustavni sud privremeno stavio van pravne snage Izborni zakon RS do donošenja konačne odluke Ustavnog suda.

3. Šefik Džaferović, Dženan Đonlagić, Džemal Smajić i Safet Softić, četiri delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnosioci delegati), podnijeli su 30. jula 2024. godine zahtjev za ocjenu ustavnosti odredbi čl. 9. i 13, člana 29. st. (1), (4), (6) – (8), (11) – (15), (17), (19) i (20), člana 50. stav (2), člana 51. stav (1), člana 64. stav (1), člana 101. stav (1), člana 102. stav (4), člana 105. stav (1), člana 117. stav (1), člana 121. stav (1) i člana 241. Izbornog zakona RS. Navedeni zahtjev je registriran pod brojem U-15/24.

4. Podnosioci delegati su, na osnovu člana 64. Pravila Ustavnog suda, podnijeli i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi Ustavni sud privremeno stavio van pravne snage osporene odredbe Izbornog zakona RS do donošenja konačne odluke Ustavnog suda.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

5. Ustavni sud je Odlukom o privremenoj mjeri broj U-12/24 od 24. jula 2024. godine (dostupna na www.ustavisud.ba) usvojio zahtjev podnosioca Zvizdića i Izborni zakon RS privremeno stavio van pravne snage do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o podnesenom zahtjevu.

6. Ustavni sud je, u skladu sa članom 32. stav (1) Pravila Ustavnog suda, donio odluku o spajanju predmeta br. U-12/24 i U-15/24 te je odlučio da će u tim predmetima voditi jedan postupak i donijeti jednu odluku pod brojem U-12/24.

7. Na osnovu člana 23. stav (2) Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 23. jula i 1. augusta 2024. godine da dostavi odgovore na zahtjeve u roku od 30 dana od prijema dopisa. Također, na osnovu člana 34. Pravila Ustavnog suda, od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: CIK) zatraženo je 22. jula i 1. augusta 2024. godine izjašnjenje na zahtjeve za ocjenu ustavnosti u kontekstu nadležnosti CIK-a.

8. Narodna skupština u ostavljenom roku nije dostavila odgovor na zahtjev. CIK je 5. augusta 2024. godine dostavio izjašnjenje na zahtjeve.

III. Zahtjev Relevantne činjenice

9. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština), "[u] skladu sa članom II 1, članom IV 1, 2. i 4.a) i članom V 1.a) Ustava Bosne i Hercegovine i članom V Aneksa 3 (Sporazum o izborima) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, s ciljem promoviranja slobodnih, fer i demokratskih izbora kojima se osigurava ostvarivanje demokratskih ciljeva [...]", u augustu 2001. godine usvojila je Izborni zakon Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon BiH), koji je naknadno mijenjan i dopunjavan. Na osnovu člana 2.21 Izbornog zakona BiH, CIK je donio Odluku o utvrđivanju nadležnosti izborne komisije entiteta (u daljnjem tekstu: Odluka).

10. Nakon donošenja Izbornog zakona BiH i Odluke u entitetima su, s ciljem harmonizacije izbornog legislativnog okvira, te radi potrebe da svi zakoni slijede osnovna načela i standarde utvrđene Izbornim zakonom BiH, doneseni Izborni zakon RS ("Službeni glasnik RS" br. 34/02, 35/03, 24/04, 19/05, 24/12, 94/12 – odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, 109/12, 45/18 i 18/20), Zakon o osnivanju organa za provođenje izbora u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" broj 26/02) i Izborni zakon Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BDBiH" br. 17/08 i 43/08).

11. Ustavni sud je Odlukom o dopustivosti i meritumu broj U-4/12 od 26. maja 2012. godine (dostupna na www.ustavisud.ba) djelimično usvojio zahtjev za ocjenu ustavnosti i utvrdio da odredbe člana 4. stav 1. tačka 1. i člana 6. st. 1. i 3. Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 24/12) nisu u skladu sa čl. I/2. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, Ustavni sud je zaključio da se tim odredbama krši ustavno načelo prema kojem su entiteti i druge administrativne jedinice u Bosni i Hercegovini dužni da se pridržavaju, između ostalog, i "odluka institucija Bosne i Hercegovine". Ustavni sud je utvrdio da su navedene odredbe protivne načelima iz odgovarajućih odredbi Izbornog zakona BiH, čime se krši i načelo vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. S druge strane, Ustavni sud je zaključio da su odredbe člana 3. st. 2. i 4. i člana 11. Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 24/12) u skladu sa čl. I/2. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine jer sadržaj tih odredbi slijedi opća načela utvrđena Izbornim zakonom BiH kao "odlukom institucija Bosne i Hercegovine", čime se ne dovodi u pitanje poštovanje načela vladavine prava.

12. Narodna skupština Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština), na sjednici održanoj 19. aprila 2024. godine, donijela je Izborni zakon RS. Nakon okončane procedure za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, osporeni zakon je proglašen Ukazom o proglašenju Izbornog zakona RS ("Službeni glasnik RS" broj 61/24 od 9. jula 2024. godine) te je stupio na snagu 17. jula 2024. godine.

Navodi iz zahtjeva

1. Navodi podnosioca Zvizdića

13. Podnosilac Zvizdić smatra da je Izborni zakon RS suprotan odredbama čl. I/2. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

a) Navodi o neusaglašenosti Izbornog zakona RS sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine

14. Argumentirajući navode o kršenju načela vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, podnosilac

Zvizdić je naveo da je Narodna skupština dužna da poštuje hijerarhiju pravnih akata i da nema ustavna ovlaštenja da usvaja zakone ili bilo koje druge propise koji su u suprotnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine i državnim zakonima, niti da preuzima nadležnosti koje pripadaju državnim institucijama. U vezi s tim, podnosilac Zvizdić je naveo da su osporenim zakonom regulirana pitanja kao što su "[...] rad organa za sprovođenje izbora, birački spiskovi, ovjera i kandidiranje za izbore, sprovođenje izbora, zaštita izbornog prava, pravila ponašanja u izbornoj kampanji, izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, izbor delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, ponovljeni, odgođeni i prijevremeni izbori, finansiranje izborne kampanje, mediji u izbornoj kampanji i izborni promatrači". Podnosilac Zvizdić ukazuje da ta pitanja nisu sporna ukoliko se reguliraju tako da razrađuju određene odredbe Izbornog zakona BiH. Međutim, on ističe da su Izbornim zakonom BiH već regulirana sva ta pitanja i da osporeni zakon većinu tih pitanja regulira na očigledno drugačiji način, odnosno da su odredbe Izbornog zakona RS u koliziji s Izbornim zakonom BiH.

15. Podnosilac Zvizdić napominje da takva situacija nije bila s ranije važećim Izbornim zakonom RS koji je, prema svom obimu i sadržaju, bio dosta manji i njime su bila regulirana samo određena pitanja "[...]" kao što su organi za sprovođenje izbora, predizborne aktivnosti političkih stranaka i nezavisnih kandidata i finansiranje izborne kampanje, višečlane izborne jedinice i izbor narodnih poslanika, izbor lokalnih i gradskih organa i izbor za savjete mjesnih zajednica". Također ukazuje da je o izmjenama i dopunama tog zakona odlučivao Ustavni sud BiH u predmetu broj U-4/12 (*op. cit.*) i da je stavio van snage određene odredbe kojima su proširene nadležnosti Izborne komisije Republike Srpske kojima su preuzete određene nadležnosti CIK-a. Prema mišljenju podnosioca Zvizdića, u konkretnom slučaju je identična situacija jer su proširene nadležnosti Republičke izborne komisije. Međutim, podnosilac Zvizdić smatra da u tom predmetu cjelokupan Izborni zakon RS nije usklađen s Ustavom BiH i Izbornim zakonom BiH s aspekta načela vladavine prava jer preširoko zadire u državne nadležnosti i regulira pitanja koja nisu u nadležnosti Narodne skupštine. Podnosilac Zvizdić navodi da na to ukazuje i činjenica da Izborni zakon RS sadrži čak 245 članova, dok je raniji koji je prestao da važi sadržavao samo 68 članova. Podnosilac Zvizdić naročito ukazuje da se *ratio* donošenja osporenog zakona najbolje vidi u izjavama političkih predstavnika iz entiteta RS, odnosno predsjednika RS, iz kojih proizlazi da je cilj "razvlastiti Centralnu izbornu komisiju na području Republike Srpske" i da se naredni opći izbori u BiH organiziraju isključivo prema Izbornom zakonu RS, što je direktno kršenje načela vladavine prava i teritorijalnog integriteta i suvereniteta države.

16. Osim navedenog, podnosilac Zvizdić je ukazao na to da je osporeni Izborni zakon RS u suprotnosti i s jednim od 14 prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije, i to prioritetom 1, koji glasi: "Osigurati da se izbori provode u skladu s evropskim standardima tako što će se provesti relevantne preporuke OSCE-a/ODIHR-a i Venecijanske komisije, osigurati transparentnost finansiranja političkih stranaka i održati lokalne izbore u Mostaru". Zatim je naveo da je nakon usvajanja spornog zakona reagirao OSCE koji je u saopćenju za javnost naveo: "Uspostava paralelnih struktura koje podrivaju ukupnu sigurnost i stabilnost zemlje je protiv ustavnog poretka Bosne i Hercegovine. Entiteti u BiH nisu od završetka rata 1995. godine nikada imali nadležnost nad provođenjem izbora u zemlji [...]" Osim toga, podnosilac Zvizdić smatra da je Izborni zakon RS suprotan Kodeksu dobrog vladanja u izbornim pitanjima koji je

usvojila Venecijanska komisija, te da je i "[...]" s aspekta usklađenosti s *acquis*-em Evropske unije, jasno i nedvosmisleno "[...]" da Evropska unija traži jaku Centralnu izbornu komisiju BiH, kvalitetan državni izborni zakon, jake izborne komisije i transparentnost u finansiranju političkih partija i kampanja, a posebno u pogledu uloge medija".

b) Navodi o neusaglašenosti Izbornog zakona RS sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine

17. U vezi s navodima o neusaglašenosti Izbornog zakona RS sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, podnosilac Zvizdić smatra da je Izborni zakon RS neustavan jer je "u potpunosti u koliziji s Izbornim zakonom BiH kao odlukom institucija Bosne i Hercegovine" i odnosi se na pitanja koja su nedvosmisleno definirana Izbornim zakonom BiH.

18. Naime, podnosilac Zvizdić smatra da se odredbama Izbornog zakona RS "ponovo pokušava oduzeti nadležnost državnoj instituciji". Prema njegovoj ocjeni, naročito je sporan sadržaj člana 29. Izbornog zakona RS kojim su ustanovljene nadležnosti Republičke izborne komisije. U vezi s tim je istakao da su u Poglavlju 2, u članu 2.9 Izbornog zakona BiH, jasno i imperativno propisane nadležnosti CIK-a, a između ostalih to su upravo nadležnosti koje su članom 29. Izbornog zakona RS "prenesene" na Republičku izbornu komisiju. Pri tome naglašava da iz člana 2.9 tačka 4. i člana 3.8 stav 5. Izbornog zakona BiH proizlazi da je CIK jedini nadležan da uređuje sva pitanja u vezi sa Centrom za birački spisak. Također, CIK je donio Pravilnik o vođenju Centralnog biračkog spiska ("Službeni glasnik BiH" broj 37/10) kojim nije predviđena bilo kakva uloga entitetskih izbornih komisija u tom procesu. Međutim, kako navodi, u članu 29. Izbornog zakona RS propisano je "da je [Republička izborna komisija] odgovorna za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Biračkog spiska za teritoriju Republike Srpske". S obzirom na to, podnosilac Zvizdić smatra da se "[i]zdvajanjem Biračkog spiska za Republiku Srpsku od Centralnog biračkog spiska koji se vodi za čitavu teritoriju Bosne i Hercegovine pokušava [...]" stvoriti paralelni sistem i na taj način ugroziti suverenitet i teritorijalni integritet države i državnih institucija "[...]". Osim toga, podnosilac Zvizdić je naveo da je nesporno da Izborni zakon BiH predviđa mogućnost formiranja entitetskih izbornih komisija, ali da je u članu 2.21 Izbornog zakona BiH propisano da se "[i]zborne komisije entiteta formiraju [...]" prema zakonu entiteta, a u skladu sa ovim zakonom. Njihovu nadležnost utvrđuje Centralna izborna komisija BiH u skladu s ovim zakonom. Način izbora i sastav svih drugih izbornih komisija utvrđuje se zakonom entiteta, a u skladu s odredbama ovog zakona". U vezi s tim, naglašava da je Ustavni sud BiH u Odluci broj U-4/12 zauzeo stav da je Izborni zakon BiH osnovni zakon kojim se utvrđuju, kako je već rečeno, ne samo izbori za državne organe vlasti već i načela na kojima moraju biti zasnovani izborni zakoni i propisi na ostalim nivoima vlasti.

19. Podnosilac Zvizdić je dalje naveo da se Izbornim zakonom RS CIK kao jedina nadležna institucija za sprovođenje izbora u Bosni i Hercegovini u potpunosti isključuje iz izbornog procesa za nivo entiteta RS i za lokalne izbore u RS. U vezi s tim, podnosilac Zvizdić ukazuje da je u čl. 18. i 19. Izbornog zakona RS propisan način raspisivanja i vrijeme održavanja izbora u Republici Srpskoj, te da je propisano da Republička izborna komisija raspisuje izbore u Republici Srpskoj i da uputom utvrđuje sadržaj prijave za ovjeru za učešće na izborima. Te odredbe su, kako je navedeno, u potpunosti u koliziji sa čl. 1.13 i 1.14 Izbornog zakona BiH jer se njima propisuje potpuno preuzimanje nadležnosti CIK-a u pogledu raspisivanja i provođenja izbora. U tom pogledu,

podnosilac zahtjeva navodi da "[...] entiteti u Bosni i Hercegovini nikada niti jednim propisom nisu dobili nadležnost za provođenje izbora u BiH, pa ih nisu ni mogli provoditi u praksi [...]". Zbog toga navodi da su te odredbe Izbornog zakona RS "eklatantan" primjer povrede člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

20. Također, podnosilac Zvizdić je naveo da je sadržaj člana 243. Izbornog zakona RS ključni razlog zbog kojeg je podnio zahtjev za ocjenu ustavnosti cijelog zakona. Smatra da je evidentno da se tim članom "isključuje" primjena Izbornog zakona BiH na području RS, što je u potpunosti u suprotnosti sa čl. I/2. i III/3.b) Ustava BiH. Osim toga, naglašava da se tim zakonom propisuje i postupak izbora i imenovanja delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine, što je već propisano članom 9.12 Izbornog zakona BiH. Zbog toga smatra da uspostavljanje ili zaduživanje bilo kojeg drugog tijela osim CIK-a za organiziranje i provođenje izbora predstavlja stvaranje paralelnog izbornog sistema od strane zakonodavne vlasti u Republici Srpskoj i kršenje ustavnog poretka BiH, a ujedno i Dejtonskog mirovnog sporazuma.

2. Navodi podnosioca delegata

21. Podnosioci delegati smatraju da je Izborni zakon RS suprotan odredbama čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

22. Podnosioci delegati su naveli da je u normativnoj hijerarhiji pravnih propisa Izborni zakon BiH akt više pravne snage u odnosu na entitetske izborne zakone i da entiteti ne mogu svojim propisima da preuzimaju nadležnosti koje su Izbornim zakonom BiH date CIK-u. Također, navode da, u skladu sa članom 20.11 Izbornog zakona BiH, entitetski izborni zakoni moraju biti usklađeni s državnim izbornim zakonom. Zatim su ukazali da je CIK na sjednici od 6. februara 2002. godine donio odluku kojom je na jasan, precizan i predvidljiv način propisan pravni okvir nadležnosti koje CIK dodjeljuje entitetskim izbornim komisijama. U tom pogledu, podnosioci delegati su naveli da se entitetskim izbornim komisijama ne može dati više nadležnosti nego što im je dodijeljeno Izbornim zakonom BiH i navedenom odlukom, zbog čega smatraju da je Izborni zakon RS usvojen suprotno procedurama propisanim čl. 2.21 i 20.11 Izbornog zakona BiH i Odlukom, što je za posljedicu imalo kršenje odredbi čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, podnosioci delegati smatraju da se u konkretnom slučaju radi o pokušaju protivpravnog suspendiranja ustavnog poretka države Bosne i Hercegovine i prouzrokovanja takvog stepena i intenziteta pravne nesigurnosti koji nedvosmisleno može da se smatra pokušajem izmjene nadležnosti raspodijeljenih između države Bosne i Hercegovine i entiteta, s namjerom uzurpiranja nadležnosti CIK-a i stvaranja paralelnog izbornog sistema suprotnog demokratskom karakteru države Bosne i Hercegovine.

23. Zatim, podnosioci delegati su detaljno naveli sadržaj pojedinačnih odredbi Izbornog zakona RS za koje smatraju da su protivne odredbama Izbornog zakona BiH. U tom pogledu, podnosioci delegati su ukazali da je odredba člana 9. stav (3) Izbornog zakona RS suprotna članu 1.5 stav (4) Izbornog zakona BiH i da je odredba člana 13. stav (2) Izbornog zakona RS suprotna članu 1.8 stav (1) Izbornog zakona BiH. Zatim su naveli da je član 29. stav (1) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (2a) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (4) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (1) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (6) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (4) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (7) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (4a) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (8) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (5) Izbornog zakona Bosne i

Hercegovine, da je član 29. stav (11) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (6) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (12) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (7) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (13) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (8) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (14) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (9) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (15) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (10) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (17) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (12) Izbornog zakona BiH, da je član 29. stav (19) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (14) Izbornog zakona BiH te da je član 29. stav (20) Izbornog zakona RS protivan članu 2.9 stav (15) Izbornog zakona BiH. Dalje, podnosioci delegati su naveli da je odredba člana 50. stav (2) Izbornog zakona RS protivna članu 3.5 stav (2) Izbornog zakona BiH, da je odredba člana 51. stav (1) Izbornog zakona RS protivna članu 3.6 stav (1) Izbornog zakona BiH, da je odredba člana 64. stav (1) Izbornog zakona RS protivna članu 4.1 stav (1) Izbornog zakona BiH, da je odredba člana 101. stav (1) Izbornog zakona RS protivna članu 5.14 stav (1) Izbornog zakona BiH, da je odredba člana 102. stav (4) Izbornog zakona RS protivna članu 5.15 stav (2) Izbornog zakona BiH, da je odredba člana 105. stav (1) Izbornog zakona RS protivna članu 5.18 stav (1) Izbornog zakona BiH, da je član 117. stav (1) Izbornog zakona RS protivan članu 5.29a stav (1) Izbornog zakona BiH te da je odredba člana 121. stav (1) Izbornog zakona RS protivna odredbi člana 6.1 stav (1) Izbornog zakona BiH.

24. Na osnovu toga, podnosioci delegati smatraju da su osporene odredbe Izbornog zakona RS protivne članu I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer nisu usklađene sa članom 20.11 Izbornog zakona BiH i da su protivne članu III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine jer tim odredbama nastoji da se izvrši protivpravna promjena raspoređenih nadležnosti. U vezi s navedenim, podnosioci smatraju i da odredba člana 243. Izbornog zakona RS, kojom je propisano da se stupanjem na snagu tog zakona neće primjenjivati odredbe Izbornog zakona BiH, predstavlja neustavan pokušaj da se aktom nižeg nivoa vlasti stavlja van snage zakon više pravne snage koji je usvojila Parlamentarna skupština, što je protivno čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

25. U vezi s navodima o kršenju člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, podnosioci su naveli da iz te odredbe može da se izvede načelo *stare decidis* prema kojem jednom zauzeto pravno tumačenje treba primjenjivati onako kako je odlučeno. U tom pogledu, podnosioci delegati su se pozvali na načelo normativne hijerarhije pravnih propisa (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-1/11* od 13. jula 2012. godine, tačka 67, dostupna na www.ustavnisud.ba) i načelo poštovanja procedure usvajanja zakona (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-25/13* od 23. januara 2014. godine, tačka 41, dostupna na www.ustavnisud.ba). Zatim su ukazali da je Ustavni sud ta načela ponovio i u predmetu broj *U-4/12 (op. cit.)* u kojem je odlučivao o ustavnosti odredbi ranije važećeg Izbornog zakona RS. Na osnovu toga, podnosioci delegati smatraju da je Narodna skupština, na osnovu člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, imala obavezu "da propis u istom ili sličnom sadržaju više ne usvaja". Uprkos tome, kako je navedeno, Narodna skupština je postupila suprotno načelu presuđene stvari tako što je odredbe u članu 29. st. (4) i (6) Izbornog zakona RS, za koje je Ustavni sud u Odluci broj *U-4/12* u tač. 54. i 56–59. utvrdio da su neustavne, ponovo uvrstila i usvojila u osporenom Izbornom zakonu RS, što je protivno članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

c) Odgovor na zahtjeve

26. Narodna skupština nije u ostavljenom roku dala odgovor na zahtjeve.

d) Izjašnjenje CIK-a

27. CIK je u izjašnjenju naveo da Izborni zakon BiH ne dopušta da entitetska komisija Republike Srpske preuzme njegove nadležnosti, što se nastojalo postići donošenjem izmjena i dopuna Izbornog zakona RS tokom 2012. godine i donošenjem osporenog Izbornog zakona RS. Zatim je naveo da nije sporno da Izborni zakon predviđa mogućnost formiranja entitetskih izbornih komisija, ali da je u članu 2.21 Izbornog zakona BiH utvrđeno da se izborne komisije formiraju u skladu s Izbornim zakonom BiH, da njihovu nadležnost utvrđuje CIK te da ta nadležnost ne smije biti nauštrb nadležnosti CIK-a. U tom pogledu, u izjašnjenju je navedeno da je CIK nadležnost entitetskih izbornih komisija utvrdio Odlukom o utvrđivanju nadležnosti izborne komisije entiteta ("Službeni glasnik BiH" broj 3/02; u daljnjem tekstu: Odluka o utvrđivanju nadležnosti). Također je navedeno da je u tački 5. Aneksa 3 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH jasno naznačeno: "Strane su saglasne osnovati stalnu izbornu komisiju koja će biti odgovorna za provođenje budućih izbora u Bosni i Hercegovini". CIK navodi da se iz toga jasno vidi njegova uloga kao tijela koje provodi izbore u Bosni i Hercegovini.

IV. Relevantni propisi

28. U **Ustavu Bosne i Hercegovine** relevantne odredbe glase:

*Član I stav 2.
Bosna i Hercegovina*

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

Član III stav 3. tačka b)

3. Pravni poredak i nadležnosti institucija

b) Entiteti i sve njihove administrativne jedinice će se u potpunosti pridržavati ovog Ustava, kojim se stavljaju van snage zakonske odredbe Bosne i Hercegovine i ustavne i zakonske odredbe entiteta koje mu nisu saglasne, kao i odluka institucija Bosne i Hercegovine. Opšta načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog poretka Bosne i Hercegovine i entiteta.

*Član IV stav 4. tač. a) i e)
Parlamentarna skupština*

4. Ovlaštenja

Parlamentarna skupština je nadležna za:

a) Donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu.

[...]

e) Ostala pitanja koja su potrebna da se provedu njene dužnosti, ili koja su joj dodijeljena zajedničkim sporazumom entiteta.

*Član VI stav 5.
Ustavni sud*

5. Odluke

Odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

29. Aneks 3 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini u relevantnom dijelu glasi:

Aneks 3**Sporazum o izborima**

S ciljem promicanja slobodnih, poštenih i demokratskih izbora i postavljanja temelja reprezentativne uprave te osiguranja postupnog postizanja demokratskih ciljeva u cijeloj Bosni i Hercegovini, u skladu s odgovarajućim dokumentima Organizacije za sigurnost i saradnju u Evropi (OEES), Republika Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska ("strane") sporazumjele su se kako slijedi:

Član V**Stalna izborna komisija**

Strane su saglasne osnovati stalnu izbornu komisiju, koja će biti odgovorna za provođenje budućih izbora u Bosni i Hercegovini.

30. Izborni zakon Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 – odluka USBiH, 63/11 – odluka USBiH, 15/12 – rješenje USBiH, 11/13 – rješenje USBiH, 18/13, 7/14, 31/16, 1/17 – odluka USBiH, 54/17 – rješenje USBiH, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24, 24/24 – ispravka)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji glasi:

Član 1.1

Ovim zakonom uređuje se izbor članova i delegata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini.

Član 1.5 st. (3), (4) i (5)

Centralna izborna komisija BiH će posebnim propisom, u skladu s ovim Zakonom, regulirati kompletan postupak glasanja u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH (postupak i rokove prijavljivanja za glasanje, imenovanje biračkih odbora, utvrđivanje broja i rasporeda biračkih mjesta i postupak provođenja izbora).

Centralna izborna komisija BiH utvrdit će broj i raspored biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH prema kriterijima iz člana 5.2 ovog Zakona.

Centralna izborna komisija BiH imenovat će biračke odbore za glasanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH tako da se u svakom biračkom odboru osigura zastupljenost članova iz svakog konstitutivnog naroda.

Član 1.8 stav (1)

Sudije redovnih i ustavnih sudova, tužioci i njihovi zamjenici, pravobranitelji i njihovi zamjenici, ombudsmeni i njihovi zamjenici, notari, policijski službenici, državni službenici, generalni revizori i zamjenici generalnog revizora u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke Bosne i Hercegovine, pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, pripadnici Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine, kao i diplomatski i konzularni predstavnici Bosne i Hercegovine u inozemstvu, koji imaju diplomatski status u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, mogu se kandidirati za javnu izbornu dužnost samo ako prethodno podnesu ostavku na svoj položaj ili postupe u skladu sa zakonima kojima se regulira njihov status. Ako Centralna izborna komisija BiH utvrdi da lice iz ovog stava nije podnijelo ostavku na položaj ili nije postupilo u skladu sa zakonom kojim se regulira njegov status u periodu od ovjere kandidature do štampanja glasačkih listića, uklonit će se ime ovog lica s ovjerenih kandidatskih listi, a ako se isto utvrdi nakon štampanja glasačkih listića, takvom licu neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji. U postupku utvrđivanja ovih činjeničnih okolnosti, institucije su dužne

dostaviti podatke iz evidencije kandidata na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, a kandidati su dužni dostaviti dokaz da su riješili svoj status.

Član 1.13

Prijava za ovjeru za učešće na izborima uključuje izjavu potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata, predstavnika liste nezavisnih kandidata, registriranog udruženja, ili drugog registriranog organiziranog oblika djelovanja nacionalnih manjina i grupe od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo, da će se ta politička stranka, koalicija, nezavisni kandidati, registrirana udruženja, drugi organizirani oblici djelovanja nacionalnih manjina u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Član 1.14

Izbori na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini održavaju se prve nedjelje u oktobru, osim ako se ovaj datum ne podudara s obilježavanjem vjerskog praznika jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Izbore koje nije moguće održati prve nedjelje u oktobru, zbog podudaranja s vjerskim praznikom, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine zakazuje za nedjelju nakon prve nedjelje u oktobru koja se ne podudara s vjerskim praznikom.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine raspisuje izbore u skladu s ovim zakonom, obavještava sve nadležne organe na svim nivoima vlasti i javnost o datumu održavanja izbora najmanje sto pedeset (150) dana prije održavanja izbora, osim ako odredbama Poglavlja 14 ovog zakona nije drugačije određeno.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine objavljuje datume izbora za sve nivoe vlasti u "Službenom glasniku BiH", u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko Distrikta" i sredstvima javnog informiranja.

Član 2.21

Izborne komisije entiteta formiraju se prema zakonu entiteta, a u skladu s ovim zakonom. Njihovu nadležnost utvrđuje Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine u skladu s ovim zakonom.

Način izbora i sastav svih drugih izbornih komisija utvrđuje se zakonom entiteta, a u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 2.9

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nezavisan organ koji podnosi izvještaj neposredno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i čije ovlasti iz nje proizilaze. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine:

1. koordinira, nadgleda i regulira zakonitost rada svih izbornih komisija i biračkih odbora u skladu s ovim zakonom;
2. donosi administrativne propise za provedbu ovog zakona;
- 2.a donosi odluku o održavanju neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini, propisanih ovim zakonom;
- [...]
4. odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Centralnog biračkog spiska za teritoriju Bosne i Hercegovine;
- [...]
5. ovjerava političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisne kandidate za učešće na svim nivoima neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;
6. potvrđuje i ovjerava kandidatske liste i kandidate za sve nivoe neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim zakonom;

7. odgovorna je za pravovremeno štampanje, distribuciju i sigurnost glasačkih listića i obrazaca za neposredne izbore na svim nivoima u Bosni i Hercegovini;

8. donosi bliže propise i odgovorna je za blagovremenu nabavku, distribuciju i sigurnost izbornih tehnologija, te druge odgovarajuće tehničke opreme za neposredne izbore na svim nivoima vlasti u BiH i donosi podzakonske akte u vezi s instalacijom i korištenjem izbornih tehnologija;

[...]

10. utvrđuje sadržaj i formu glasačkih listića za sve nivoe neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;

11. utvrđuje i potvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom, ovjerava da su ti izbori provedeni u skladu s ovim zakonom i objavljuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom;

[...]

16. donosi odluku o prestanku mandata izabranog zvaničnika na svim nivoima neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom, a vodi i prethodni postupak, gdje je potrebno, o utvrđivanju činjeničnog stanja (u slučaju kada je izabrani zvaničnik podnio ostavku, da je to učinio svojom voljom);

[...]

Član 3.5 stav (2)

Centralna izborna komisija BiH vodi Centralni birački spisak za teritoriju Bosne i Hercegovine na osnovu evidencije nadležnog državnog organa koji vodi registar građana Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Član 3.6 stav (1)

Centralna izborna komisija BiH odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Centralnog biračkog spiska.

Član 4.1

Da bi učestvovali na izborima, političke stranke, nezavisni kandidati, koalicije i liste nezavisnih kandidata ovjeravaju se kod Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Član 5.14 stav (1)

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje izgled, sadržaj, svojstva i karakteristike glasačkog listića za sve nivoe neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini.

Član 5.15

Glasački listić sadrži samo sljedeće podatke:

1. datum izbora;
2. naziv organa za koji se vrši izbor;
3. nazive političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i imena nezavisnih kandidata s oznakom "nezavisni kandidat", po redoslijedu utvrđenom na zbirnoj listi žrijebanjem provedenim kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću, kao i imena svih kandidata na listama; i
4. uputstvo o načinu ispunjavanja glasačkog listića.
5. uputstvo glasaču za korištenje izbornih tehnologija koje utiču na način glasanja.

Za svaku političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata, žrijebanjem se izvlači broj, kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću. Broj dobijen žrijebanjem koristi se za određenu političku stranku ili koaliciju za svaki nivo izbora za koji se ta politička stranka ili koalicija pojavljuje na glasačkom listiću. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine objavljuje mjesto, datum i vrijeme održavanja žrijebanja za redoslijed na glasačkom listiću. Predstavnici političkih stranaka, koalicija, listi

nezavisnih kandidata, nezavisnih kandidata i drugi akreditirani posmatrači mogu prisustvovati žrijebanju.

Član 5.18

Ako se ime birača ne nalazi na izvodu iz Centralnog biračkog spiska zato što se birač registrirao da glasa izvan zemlje, a vratio se da glasa lično u Bosni i Hercegovini, njegovo ime dodaje se na poseban obrazac koji sadrži sve podatke kao i izvod iz Centralnog biračkog spiska. Birač se potpisuje na izvod i ima pravo glasati nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićem, u skladu s odredbama ovog zakona.

Lične isprave birača zadržavaju se dok birač ne vrati nepotvrđeni - kovertirani glasački listić u zapečaćenoj koverti. Birač stavlja svoj glasački listić u posebnu kovertu, na kojoj će se naznačiti podaci na osnovu kojih se može provjeriti njegovo biračko pravo. Koverta će biti zapečaćena prije nego što je birač ubaci u glasačku kutiju. Poslije zatvaranja biračkog mjesta i poslije otvaranja glasačkih kutija, u skladu s odredbama ovog zakona, birački odbor broji nepotvrđene - kovertirane glasačke listiće iz glasačke kutije i zapisuje dobijeni broj u zapisnik o radu biračkog odbora, te pakuje i dostavlja sve zapečaćene kovertne općinskoj izbornoj komisiji. Općinska izborna komisija prosljeđuje Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine pakete zapečaćenih koverti sa svih biračkih mjesta u toj općini. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine potvrđuje da se taj birač registrirao da glasa izvan zemlje, kao i biračko pravo tog birača prije nego što se otvori koverta i prije nego što glasački listić bude prebrojan. Ako ne može biti potvrđeno da se taj birač registrirao za glasanje van zemlje i da ima biračko pravo, koverta se ne otvara, niti se broji.

Član 5.29a

Centralna izborna komisija BiH objavljuje preliminarne, nezvanične i nekompletne rezultate izbora za sve nivoe vlasti za koje se izbori održavaju, po sljedećem rasporedu:

- a) prve rezultate u 24.00 sata na dan izbora,
- b) dva puta u toku naredna 24 sata,
- c) u narednih pet dana svaka 24 sata,
- d) narednih dana svakih 48 sati, sve do objavljivanja konačnih, službenih i kompletnih rezultata izbora.

Član 6.1

Zaštitu izbornog prava osiguravaju izborne komisije i Apelacioni odjel Suda Bosne i Hercegovine.

Član 20.11

Entiteti usklađuju svoje zakone i propise s ovim zakonom u roku od četrdeset pet (45) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

31. Odluka o utvrđivanju nadležnosti Izborne komisije entiteta ("Službeni glasnik BiH" broj 3/02) u relevantnom dijelu glasi:

I

Izborna komisija entiteta, ustanovljena na osnovu Izbornog zakona entiteta, nadležna je obavljati sljedeće poslove:

1. Starati se o pravilnoj primjeni Izbornog zakona entiteta i Izbornog zakona Bosne i Hercegovine;
2. Osigurati da svi zahtjevi za ovjeru učešća u izboru predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, poslanika Narodne skupštine Republike Srpske, Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH i kantonalnih skupština, budu sastavljeni u skladu s Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine i dostavljati ih na odobrenje Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine;

3. Predlagati budžet za provedbu izbora za nivo za koji je nadležan entitet, u skladu sa članom 1.2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine;

4. Akreditirati ovjerenu političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata kao posmatrače u izbornoj jedinici u kojoj se ta politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidati kandidiraju;

5. Izdati akreditacije za posmatrače koji nadgledaju rad izbornih komisija entiteta;

6. Utvrditi visinu naknade članovima izbornih komisija i članovima biračkih odbora;

7. Obavljati i druge poslove, po zahtjevu Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

II

Ukoliko Izborni zakon entiteta utvrdi nadležnost Izborne komisije entiteta koja je u suprotnosti s ovom odlukom, primjenjivat će se ova odluka.

32. Izborni zakon Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1. stav (1)

(1) Ovim zakonom uređuju se izbor i imenovanje poslanika Narodne skupštine Republike Srpske i delegata Vijeća naroda Republike Srpske, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, odbornika skupštine grada, odbornika skupštine općine, izbor i opoziv gradonačelnika grada i načelnika općine, izbor članova savjeta mjesne zajednice, imenovanje organa za provođenje izbora, zaštita izbornog prava, pravila ponašanja u izbornoj kampanji, finansiranje izborne kampanje, kao i druga pitanja od značaja za provođenje ovoga zakona.

Član 9. stav (3)

(3) Republička izborna komisija utvrdit će broj i raspored biračkih mjesta u diplomatsko konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine prema kriterijima iz člana 88. ovoga zakona.

Član 13. st. (1) i (2)

(1) Sudije redovnih i ustavnih sudova, tužioci i njihovi zamjenici, pravobranioци i njihovi zamjenici, ombudsmeni i njihovi zamjenici, članovi sudova/domova/savjeta za ljudska prava, notari, policijski službenici, glavni revizori i zamjenici glavnog revizora u institucijama Republike Srpske i Bosne i Hercegovine i guverner i viceguverneri Centralne banke Bosne i Hercegovine, pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, pripadnici Obavještajno bezbjednosne agencije Bosne i Hercegovine, kao i diplomatski i konzularni predstavnici BiH u inozemstvu, koji imaju diplomatski status u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima (iz 1961. godine), mogu se kandidirati za javnu izbornu funkciju samo ako prethodno podnesu ostavku na tu funkciju ili postupe u skladu sa zakonima koji reguliraju njihov status.

(2) Ako Republička izborna komisija utvrdi da lice iz stava 1. ovog člana nije podnijelo ostavku na funkciju ili nije postupilo u skladu sa zakonom kojim se regulira njegov status u periodu od ovjere kandidature do štampanja glasačkih listića izvršit će se uklanjanje imena ovog lica sa ovjerenih kandidatskih listi, a ako se isto utvrdi nakon štampanja glasačkih listića, takvom licu neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji.

Član 18.

Prijava za ovjeru za učestvovanje na izborima uključuje izjavu, potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije ili neovisnog kandidata, da će se ta politička stranka, koalicija ili neovisni kandidat u svojim aktivnostima pridržavati Općeg

okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Ustava Republike Srpske, a čiji sadržaj Republička izborna komisija utvrđuje uputstvom.

Član 19. st. od (1) do (3)

(1) Izbori na republičkom i lokalnom nivou održavaju se prve nedjelje u oktobru, osim ako se ovaj datum ne podudara s obilježavanjem vjerskog praznika jednog od konstitutivnih naroda Republike Srpske.

(2) Izbore koje nije moguće održati prve nedjelje u oktobru, zbog podudaranja s vjerskim praznikom, Republička izborna komisija zakazuje za nedjelju nakon prve nedjelje u oktobru koja se ne podudara sa vjerskim praznikom.

(3) Republička izborna komisija raspisuje izbore u skladu s ovim zakonom, obavještava sve nadležne organe i javnost o datumu održavanja izbora najmanje 150 dana prije održavanja izbora, osim ako odredbama Glave XV. ovog zakona nije drugačije određeno.

Član 29.

Republička izborna komisija:

1) donosi odluku o održavanju neposrednih izbora u Republici Srpskoj, propisanih ovim zakonom,

2) donosi podzakonske akte za provođenje ovog zakona,

[...]

4) koordinira, nadgleda i regulira zakonitost rada gradskih, odnosno općinskih izbornih komisija i biračkih odbora u skladu s ovim zakonom,

[...]

6) odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Biračkog spiska za teritoriju Republike Srpske,

7) obezbjeđuje statističke evidencije razvrstane po polu, starosti, razvrstani po izbornim jedinicama za svaki dio izbornog procesa,

8) ovjerava političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisne kandidate za učestvovanje na republičkom i lokalnom nivou vlasti za neposredne izbore u Republici Srpskoj,

9) donosi propise i odgovorna je za pravovremenu distribuciju i bezbjednost primijenjene izborne tehnologije na biračkom mjestu i centrima za brojanje tj. opreme za elektronsko brojanje glasačkih listića-optičkih skenera glasačkih listića, elektronske identifikacije glasača tj. čitača otisaka prstiju, bezbjednosnih kamera i druge odgovarajuće tehničke opreme i izbornog materijala za provođenje izbora iz nadležnosti Republičke izborne komisije,

[...]

11) potvrđuje i ovjerava kandidatske liste i kandidate za sve nivoe neposrednih i posrednih izbora u Republici Srpskoj obuhvaćenih ovim zakonom,

12) odgovorna je za pravovremeno štampanje, distribuciju i bezbjednost glasačkih listića i obrazaca za neposredne izbore na oba nivoa vlasti u Republici Srpskoj,

13) utvrđuje sadržaj i formu glasačkih listića za oba nivoa vlasti za neposredne izbore u Republici Srpskoj,

14) utvrđuje i potvrđuje rezultate neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom i ovjerava da su ti izbori provedeni u skladu sa ovim zakonom i upućuje na objavu "Službenom glasniku Republike Srpske" rezultate neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom,

15) izdaje uvjerenje licima koja su dobila mandat na oba nivoa vlasti neposrednih i posrednih izbora u Republici Srpskoj obuhvaćenih ovim zakonom,

[...]

17) upućuje na objavu u "Službenom glasniku Republike Srpske" propise i izborne rezultate neposrednih i posrednih izbora u Republici Srpskoj obuhvaćenih ovim zakonom,

informacije za birače, te ostale informacije neophodne za provođenje ovog zakona,

18) obavlja sve izborne aktivnosti za izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske i poslanika Narodne skupštine Republike Srpske,

19) donosi odluku o prestanku mandata izabranog funkcionera na republičkom i lokalnom nivou vlasti, a kada je potrebno, utvrđuje da li je izabrani funkcioner koji je podnio ostavku, to učinio svojom voljom,

20) provjerava odluku nadležnog organa o prestanku mandata izabranog zvaničnika opozivom, kako bi se obezbijedilo da je mandat izabranog zvaničnika prestao u skladu s ovim zakonom,

21) podnosi godišnji izveštaj Narodnoj skupštini Republike o provođenju izbora u Republici Srpskoj, provođenju ovog zakona i inicira njegove izmjene,

22) donosi opće akte za opoziv gradonačelnika i načelnika općine, nadzire postupak opoziva i odgovara za zakonito provođenje tog postupka,

23) pruža stručnu pomoć skupštini općine, odnosno grada i organima za provođenje postupka za opoziv,

24) donosi akte kojima se utvrđuju kriteriji za raspodjelu sredstava za finansiranje izborne kampanje,

25) donosi akte kojima uređuje unutrašnju organizaciju i način svog rada, na koje saglasnost daje Narodna skupština Republike Srpske i

26) obavlja sve druge poslove utvrđene zakonom.

Član 50. stav (2)

(2) Republička komisija vodi Birački spisak za teritoriju Republike Srpske na osnovu evidencije Ministarstva unutrašnjih poslova u skladu sa zakonima koji reguliraju predmetnu oblast, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 51. stav (1)

(1) Republička izborna komisija odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Biračkog spiska.

Član 64.

Da bi učestvovali na izborima, političke stranke, neovisni kandidati, koalicije i liste neovisnih kandidata ovjeravaju se kod Republičke izborne komisije.

Član 101. stav (1)

(1) Republička izborna komisija utvrđuje formu i sadržaj glasačkog listića pravilnikom za republički i lokalni nivo vlasti neposrednih izbora u Republici Srpskoj.

Član 102. stav (4)

(4) Republička izborna komisija objavljuje mjesto, datum i vrijeme održavanja žrijebanja za redosljed na glasačkom listiću.

Član 105. stav (1)

(1) Ako se ime birača ne nalazi na izvodu iz Biračkog spiska zato što se birač registrirao u Birački spisak da glasa u inozemstvu, a vratio se da glasa osobno u Republiku Srpsku, njegovo ime dodaje se na poseban obrazac koji sadrži sve podatke kao i izvod iz Biračkog spiska.

Član 117.

Republička izborna komisija objavljuje preliminarne, nezvanične i nekompletne rezultate izbora za nivo vlasti za koji se izbori održavaju, po sljedećem rasporedu:

1) prve rezultate u 24.00 sata na dan izbora,

2) dva puta u toku naredna 24 sata,

3) u narednih pet dana svaka 24 sata,

4) narednih dana svakih 48 sati, sve do objave konačnih, službenih i kompletnih rezultata izbora.

Član 121.

Zaštitu izbornog prava obezbjeđuju izborne komisije i Vrhovni sud Republike Srpske.

Član 240. stav (1)

(1) Republička izborna komisija će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

1) Pravilnik o provođenju procedure javnog konkursa za izbor članova gradske, odnosno općinske izborne komisije iz člana 35. stav 6. ovog zakona,

2) Pravilnik o rokovima i načinu za zaključivanje i potvrđivanje konačnog Biračkog spiska i rokovima za dostavljanje podataka o promjenama u evidencijama raseljenih lica i evidenciji državljana koji glasaju u inozemstvu iz člana 51. stav 6. ovog zakona,

3) Pravilnik o radu Centra za birački spisak iz člana 53. stav 5. ovog zakona,

4) Pravilnik o formi i sadržaju izvoda iz Biračkog spiska iz člana 55. stav 3. ovog zakona,

[...].

Član 241.

Skupština jedinice lokalne samouprave će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona donijeti odluku o postupku organizacije i provođenja izbora za članove Savjeta mjesnih zajednica, te pitanja sazivanja i konstituiranja Savjeta mjesnih zajednica.

Član 242.

(1) Za provođenje lokalnih izbora 2024. godine neće se primjenjivati rokovi iz člana 19. stav 3, člana 69 st. 1. i 2, člana 72. st. 1. i 2, člana 74. st. 3. i 4, člana 77. st. 2. i 3, člana 83. st. 1. i 2, člana 84. stav 2, člana 85. stav 2. i člana 88. stav 2. ovog zakona.

(2) Republička izborna komisija odlukom utvrđuje rokove za provođenje lokalnih izbora 2024. godine.

Član 243.

Stupanjem na snagu ovog zakona neće se primjenjivati odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02 - ispravka, 4/04, 20/04, 25/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 - odluka Ustavnog Suda Bosne i Hercegovine, 63/11 - odluka Ustavnog Suda Bosne i Hercegovine 18/13, 7/14, 31/16, 54/17 - odluka Ustavnog Suda Bosne i Hercegovine, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22) koje uređuju izbor i imenovanje poslanika Narodne skupštine Republike Srpske, delegata Vijeća naroda Republike Srpske, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, odbornika skupštine grada, odbornika skupštine općine, gradonačelnika grada, načelnika općine, imenovanje organa za provođenje izbora za zakonodavni, predstavničke i izvršne organe vlasti u Republici Srpskoj, učestvovanje pripadnika nacionalnih manjina u izborima za lokalni nivo, zaštita izbornog prava u Republici Srpskoj, pravila ponašanja u izbornoj kampanji i finansiranje izborne kampanje u Republici Srpskoj, kao i druge odredbe navedenog zakona koje se odnose na izbore za zakonodavne, predstavničke i izvršne organe vlasti u Republici Srpskoj.

V. Dopustivost

33. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe člana VI/3.a) Ustava BiH i člana 19. Pravila Ustavnog suda.

34. Član VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

a) Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između

institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

35. Zahtjeve za ocjenu ustavnosti podnijeli su prvi zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine i jedna četvrtina delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine, što znači da su zahtjeve podnijeli ovlašteni subjekti u smislu člana VI/3.a) Ustava BiH. Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevima traži ocjena ustavnosti Izbornog zakona RS, iz čega slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje.

36. Stoga, imajući u vidu odredbe člana VI/3.a) Ustava BiH i člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da su zahtjevi dopustivi zato što su ih podnijeli ovlašteni subjekti. Također, ne postoji nijedan formalni razlog iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg zahtjevi ne bi bili dopustivi.

VI. Meritum

37. Podnosioci zahtjeva navode da osporeni zakon nije u skladu s odredbama čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, podnosioci zahtjeva tvrde da su Izbornim zakonom RS regulirana pitanja koja su već regulirana Izbornim zakonom BiH, te da osporeni zakon većinu tih pitanja regulira na očigledno drugačiji način jer oduzima ovlaštenja CIK-u kao državnoj instituciji nadležnoj za provođenje izbora na svim nivoima vlasti. Zbog toga, podnosilac Zvizdić smatra da je Izborni zakon RS u cijelosti neustavan, dok podnosioci delegati smatraju da su određene odredbe Izbornog zakona RS neustavne.

38. Imajući u vidu suštinu navoda iz zahtjeva, Ustavni sud smatra da se u konkretnom slučaju pokreću pitanja usklađenosti osporenog zakona s odredbama čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud podsjeća da je u svojoj praksi već zauzeo jasan stav o ustavnoj obavezi poštovanja državnih zakona. Tako je u Odluci broj U-14/04 Ustavni sud istakao da "donošenje entitetskih zakona oprečno proceduri koja je propisana državnim zakonima pokreće pitanje ustavnosti takvih zakona u smislu odredbi člana III/3.b) Ustava BiH, te da se obaveze koje nameću državni zakoni moraju poštovati" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-14/04 od 29. oktobra 2010. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 23/05). Taj stav Ustavni sud je reafirmirao i u Odluci broj U-2/11 (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/11 od 27. maja 2011. godine, tačka 52, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 99/11).

39. Ustavni sud je navedeni stav reafirmirao i u Odluci broj U-4/12 (*op. cit.*, tačka 43) koja se odnosila na pitanje mogućnosti da Narodna skupština donosi izmjene i dopune Izbornog zakona RS koje bi bile u suprotnosti s Izbornim zakonom BiH. U toj odluci Ustavni sud je zaključio "[...] da je neprijeporno da Izborni zakon BiH predstavlja odluku institucija Bosne i Hercegovine" u smislu člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, te da se tim zakonom, između ostalog, utvrđuju načela na kojima moraju biti zasnovani izborni zakoni i propisi na ostalim nivoima vlasti [...]. U tom pogledu, Ustavni sud je, ispitujući ustavnost pobijanog zakona u svjetlu poštovanja obaveza i načela utvrđenih Izbornim zakonom BiH,

razmotrio da li postoji nadležnost Narodne skupštine da regulira određena pitanja koja su vezana za izborni proces i da li osporene odredbe Izbornog zakona RS slijede načela Izbornog zakona BiH. Ustavni sud je zaključio da je za donošenje odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona RS, koje su se ticale sastava i stručne spreme članova te pozicije predsjednika Izborne komisije Republike Srpske (u daljnjem tekstu: IKRS), kao i utvrđivanja višečlanih izbornih jedinica, postojala nadležnost entitetskog zakonodavca da ta pitanja uredi entitetskim zakonom. Zatim je zaključio da te odredbe nisu oprečne načelima utvrđenim Izbornim zakonom BiH, zbog čega se tim odredbama ne pokreću pitanja njihove ustavnosti u odnosu na član III/3.b), a samim tim ni u odnosu na član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine (*ibid.*, tač. 46–52. i 60–54). S druge strane, Ustavni sud je, razmatrajući pitanje nadležnosti IKRS-a da nadzire rad gradskih i općinskih izbornih komisija i biračkog odbora i ovlaštenja IKRS-a da kontrolira rad Centra za birački spisak, te obavezivanja općinskih komisija da objedinjene rezultate izbora sa svih biračkih mjesta dostavljaju i IKRS-u i CIK-u, zaključio da je tim odredbama prekršeno ustavno načelo prema kojem su entiteti i druge administrativne jedinice u Bosni i Hercegovini dužni da se pridržavaju, između ostalog, i "odluka institucija Bosne i Hercegovine", zbog čega su te odredbe oprečne članu III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i načelu vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, Ustavni sud je u tač. 54. i 55. te odluke naglasio:

"54. [...] Ustavni sud opaža kako Izbornim zakonom BiH nije predviđena bilo kakva uloga drugih izbornih komisija u provođenju ovih ovlaštenja CIK-a, niti mogućnost CIK-a da ova ovlaštenja prenese na bilo koju drugu izbornu komisiju. Dalje, Ustavni sud ukazuje kako je članom 2.21 Izbornog zakona BiH propisana isključiva mjerodavnost CIK-a da utvrdi mjerodavnost izbornih komisija entiteta, a da su entiteti, na osnovu člana 20.11 Izbornog zakona BiH, bili dužni da svoje zakone i propise usklade s Izbornim zakonom BiH. Dalje, Ustavni sud ukazuje kako je na osnovu odredbe člana 2.21 Izbornog zakona BiH CIK donio Odluku o utvrđivanju mjerodavnosti izborne komisije entiteta, kojom je decidirano propisano koje mjerodavnosti imaju entitetske izborne komisije. Također, navedenom odlukom je propisano da će, u slučaju da izborni zakoni entiteta 'utvrde mjerodavnost Izborne komisije entiteta koja je oprečna ovoj odluci', primjenjivati navedenu odluku.

55. Imajući u vidu [...] da entiteti (ili druge administrativne jedinice Bosne i Hercegovine) moraju poštovati obaveze koje im se nalažu zakonima koje su donijele institucije Bosne i Hercegovine (*op. cit.*, U-14/04 i U-2/11), Ustavni sud smatra kako pobijanim zakonom ne može da se propiše mogućnost preuzimanja bilo kojih ovlaštenja CIK-a, niti entitetskim zakonom može da se propiše mogućnost CIK-a da određena svoja ovlaštenja prenese na druge izborne komisije zato što takva mogućnost nije eksplicitno propisana Izbornim zakonom BiH, jedinim aktom koji može da propisuje mjerodavnosti i ovlaštenja CIK-a, niti je propisana Odlukom o utvrđivanju mjerodavnosti izborne komisije entiteta koju je CIK donio na osnovu ovlaštenja koja su mu data članom 2.21 Izbornog zakona BiH."

40. Vraćajući se na zahtjeve za ocjenu ustavnosti koji su predmet ovog postupka, Ustavni sud najprije podsjeća da je Izborni zakon BiH donesen na osnovu Aneksa 3 Općeg okvirnog sporazuma za mir pod naslovom "Spozajum o izborima". Naime, taj aneks je regulirao pitanje organiziranja i održavanja prvih poslijeratnih izbora, a načela i standardi fer i demokratskih izbora koji su sadržani u tom aneksu predstavljaju osnov za usvajanje Izbornog zakona BiH, s kojim

moraju biti usklađeni entitetski izborni zakoni. Nužno je naglasiti da su se u članu V Aneksa strane saglasile "[...] osnovati stalnu izbornu komisiju koja će biti odgovorna za provođenje budućih izbora u Bosni i Hercegovini". Prema tome, Ustavni sud naglašava da je time što je Parlamentarna skupština donijela Izborni zakon BiH, te njegovim stupanjem na snagu i osnivanjem CIK-a kao tijela koje je odgovorno za organiziranje i provođenje izbora uspostavljen jedinstven pravni sistem i institucionalni okvir za neposredne izbore za sve nivoe vlasti u Bosni i Hercegovini. To proizlazi kako iz sadržaja člana 1.1 tako i iz drugih odredbi Izbornog zakona BiH.

41. Takav zakonodavni okvir, kako je to već ukazano, u čl. 2.21 i 20.13 Izbornog zakona BiH omogućava donošenje entitetskih zakona. Međutim, taj okvir istovremeno uspostavlja ograničenje da entitetskim zakonima može biti reguliran samo način izbora i sastav izbornih komisija i formiranje višečlanih izbornih jedinica, što su pitanja za koja postoji izričito ovlaštenje propisano Izbornim zakonom BiH. Također, iz člana 2.21 stav (1) Izbornog zakona BiH proizlazi da entitetski zakonodavci ne mogu odlučivati o nadležnostima entitetskih izbornih komisija jer nadležnost tih komisija utvrđuje CIK u skladu s tim zakonom. CIK je nadležnosti tih komisija regulirao donošenjem Odluke o utvrđivanju nadležnosti kojom je u članu II propisano: "Ukoliko Izborni zakon entiteta utvrdi nadležnost entitetske Izborne komisije, koja je u suprotnosti s ovom odlukom, primjenjivat će se ova odluka." Osim toga, Ustavni sud naglašava da je u članu 20.11 Izbornog zakona BiH ustanovljena obaveza entiteta da moraju uskladiti svoje zakone i propise s Izbornim zakonom BiH. Dakle, iz sadržaja navedenih odredbi jasno proizlazi da Narodna skupština nema ustavnu nadležnost da donosi propise o bilo kojim drugim pitanjima provođenja neposrednih izbora u tom entitetu van odredbi Izbornog zakona BiH i Odluke o utvrđivanju nadležnosti kao odluka institucija BiH.

42. Ustavni sud zapaža da iz sadržaja odredbi čl. 1, 9, 13, 18, 19, 29, 50, 51, 64, 101, 102, 105, 117, 121. i 241. Izbornog zakona RS, na koje su ukazali podnosioci delegati, proizlazi da je Narodna skupština tim odredbama regulirala pitanja koja se odnose na: mogućnost glasanja u inozemstvu; mogućnost kandidiranja nosilaca pravosudnih i drugih nespojivih dužnosti; nadležnosti izborne komisije; raspisivanje i zakazivanje izbora; izgled, sadržaj, svojstva i karakteristike glasačkog listića; vođenje biračkih spiskova; ovjeravanje za učešće na izborima političkih stranaka, nezavisnih kandidata, koalicija i listi nezavisnih kandidata; ždrijebanja za redosljed na glasačkom listiću; objave rezultata izbora; zaštitu izbornog prava i druga pitanja od značaja za izborni proces. Također, iz navedenih zakonskih odredbi proizlazi da je Izbornim zakonom RS za sva ta pitanja propisana nadležnost Republičke izborne komisije i drugih entitetskih organa, dok je članom 243. Izbornog zakona RS izričito propisano da danom stupanja na snagu tog zakona u RS prestaju da važe odredbe Izbornog zakona BiH koje se, između ostalog, odnose na provođenje neposrednih izbora u Republici Srpskoj. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da su ta pitanja već regulirana odredbama čl. 1.5, 1.8, 2.21, 2.9, 3.5, 3.6, 4.1, 5.14, 5.15, 5.18, 5.29a i 6.1 Izbornog zakona BiH i da je nadležnost za provođenje tih pitanja isključivo povjerena CIK-u. Također, Ustavni sud ukazuje da je u Odluci broj U-4/12 utvrdio da su neustavne odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona RS kojima su bila regulirana pitanja mjerodavnosti IKRS-a da nadzire rad gradskih i općinskih izbornih komisija i biračkog odbora i ovlaštenja IKRS-a da kontrolira rad Centra za birački spisak, te obavezivanja općinskih komisija da objedinjene rezultate izbora

sa svih biračkih mjesta dostavljaju i IKRS-u i CIK-u (*op. cit.*, tač. 54. i 56–59).

43. Kod takvog stanja stvari, za Ustavni sud je očito da osporeni zakon nije donesen s ciljem usklađivanja Izbornog zakona RS s odredbama Izbornog zakona BiH u smislu člana 20.11 tog zakona jer se odredbe osporenog zakona ne odnose "na način izbora i sastav izbornih komisija" u smislu člana 2.21 Izbornog zakona BiH, niti na utvrđivanje višečlanih izbornih jedinica u smislu člana 20.13 Izbornog zakona BiH. U suštini, osporenim zakonom koji je donijela Narodna skupština RS ponavlja se tekst odredbi Izbornog zakona BiH i, bez bilo kakvog ustavnog ovlaštenja, nadležnost za provođenje izbora na teritoriji entiteta Republike Srpske se povjerava Republičkoj izbornoj komisiji. Na taj način se, suprotno procedurama propisanim odlukama institucija BiH odnosno Izbornim zakonom BiH i Odlukom o utvrđivanju nadležnosti, nastoji uspostaviti paralelan sistem za provođenje izbora delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, izbora za zakonodavne, predstavničke i izvršne organe vlasti u Republici Srpskoj, kao i lokalnih izbora u Republici Srpskoj.

44. Ustavni sud naročito ukazuje da Narodna skupština nema nadležnost da članom 243. Izbornog zakona RS stavi van pravne snage propise koje je donijela Parlamentarna skupština u izvršavanju svojih nadležnosti. U tom pogledu, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci o dopustivosti i meritumu broj U-2/22 naglasio da "jedini način prestanka djelovanja navedenih zakona kao odluka donesenih u institucijama BiH mogu biti nove odluke institucija Bosne i Hercegovine, što podrazumijeva da sve dok su zakoni kao odluke institucija BiH na pravnoj snazi entiteti su dužni da ih poštuju i nemaju nadležnost za usvajanje bilo kakvih zakonodavnih aktivnosti u tim oblastima" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/22 od 26. maja 2022. godine, tačka 91, dostupna na www.ustavnisud.ba). Prema tome, imajući u vidu nesporan sadržaj Izbornog zakona BiH, sadržaj osporenog zakona kojim se preuzimaju nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, kao i nespornu praksu Ustavnog suda, jasno je da u Ustavu Bosne i Hercegovine ne postoje odredbe na osnovu kojih bi se mogla opravdati ustavnost osporenog zakona koji je donijela Narodna skupština.

45. Polazeći od toga da je iz sadržaja Izbornog zakona RS očigledno da se *ratio* donošenja tog zakona nije sastojao u potrebi za usklađivanjem s odredbama Izbornog zakona BiH i Odlukom o utvrđivanju nadležnosti, te da je protivan Izbornom zakonu BiH, Ustavni sud smatra da je Izborni zakon RS koji je donijela Narodna skupština u cijelosti neustavan jer je protivan Izbornom zakonu BiH kao "odluci institucija BiH". Prema načelu vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, entiteti su dužni da poštuju zakone na nivou Bosne i Hercegovine. Osim toga, prema članu III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, entiteti su dužni da poštuju odluke institucija Bosne i Hercegovine, kao i načelo iz člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem su odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće.

46. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da je donošenjem osporenog zakona Narodna skupština postupila suprotno čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi s Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, zbog čega je taj zakon u cjelini suprotan čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava BiH.

47. Odlučujući o djelovanju odluke Ustavnog suda, u skladu sa članom 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da Izborni zakon RS prestaje da važi od dana objavljivanja tog zakona u "Službenom glasniku Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS" broj 61/24).

VII. Zaključak

48. Ustavni sud zaključuje da Izborni zakon RS koji je donijela Narodna skupština nije u skladu sa čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine zbog toga što je donošenjem tog zakona prekršeno ustavno načelo vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem su entiteti dužni da poštuju zakone na nivou Bosne i Hercegovine, a prema članu III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine dužni su da poštuju "odluke institucija Bosne i Hercegovine", kao i načelo iz člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem su odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće.

49. Na osnovu člana 64. stav (4) Pravila Ustavnog suda, prestaje pravno djelovanje Odluke o privremenoj mjeri broj U-12/24 od 24. jula 2024. godine.

50. Na osnovu člana 59. st. (1) i (2) i člana 61. st. (1), (2) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

51. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Seada Palavrić, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj U-12/24, rješavajući zahtjeve **Denisa Zvizdića, prvog zamjenika predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i četiri izaslanika u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1) i (2), članka 61. st. (1), (2) i (3) i članka 64. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Seada Palavrić, predsjednica
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Mirsad Čeman, sudac
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac

na sjednici održanoj 19. rujna 2024. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevima **Denisa Zvizdića, prvog zamjenika predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i četiri izaslanika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** za ocjenu ustavnosti Izbornog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24),

utvrđuje se da Izborni zakon Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24) nije u skladu sa čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

U skladu sa člankom 61. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i čl. I/2. i III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Izborni zakon Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24) stavlja se izvan snage u cijelosti i prestaje važiti od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS" broj 61/24).

Na temelju članka 64. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, prestaje pravno djelovanje Odluke o privremenoj mjeri broj U-12/24 od 24. srpnja 2024. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i

Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Denis Zvizdić, prvi zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnositelj Zvizdić), podnio je 17. srpnja 2024. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti Izbornog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24; u daljnjem tekstu: Izborni zakon RS). Navedeni zahtjev je registriran pod brojem U-12/24.

2. Podnositelj Zvizdić je, na temelju članka 64. Pravila Ustavnog suda, podnio i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi Ustavni sud privremeno stavio izvan pravne snage Izborni zakon RS do donošenja konačne odluke Ustavnog suda.

3. Šefik Džaferović, Dženan Donlagić, Džemal Smajić i Safet Softić, četiri izaslanika u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnosiocima izaslanici), podnijeli su 30. srpnja 2024. godine zahtjev za ocjenu ustavnosti odredaba čl. 9. i 13., članka 29. st. (1), (4), (6) – (8), (11) – (15), (17), (19) i (20), članka 50. stavak (2), članka 51. stavak (1), članka 64. stavak (1), članka 101. stavak (1), članka 102. stavak (4), članka 105. stavak (1), članka 117. stavak (1), članka 121. stavak (1) i članka 241. Izbornog zakona RS. Navedeni zahtjev je registriran pod brojem U-15/24.

4. Podnosiocima izaslanici su, na temelju članka 64. Pravila Ustavnog suda, podnijeli i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi Ustavni sud privremeno stavio izvan pravne snage osporene odredbe Izbornog zakona RS do donošenja konačne odluke Ustavnog suda.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

5. Ustavni sud je Odlukom o privremenoj mjeri broj U-12/24 od 24. srpnja 2024. godine (dostupna na www.ustavisud.ba) usvojio zahtjev podnosiocima Zvizdića i Izborni zakon RS privremeno stavio izvan pravne snage do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o podnesenom zahtjevu.

6. Ustavni sud je, u skladu sa člankom 32. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, donio odluku o spajanju predmeta br. U-12/24 i U-15/24 te je odlučio da će u tim predmetima voditi jedan postupak i donijeti jednu odluku pod brojem U-12/24.

7. Na temelju članka 23. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 23. srpnja i 1. kolovoza 2024. godine da dostavi odgovore na zahtjeve u roku od 30 dana od prijema dopisa. Također, na temelju članka 34. Pravila Ustavnog suda, od Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: SIP) zatraženo je 22. srpnja i 1. kolovoza 2024. godine izjašnjenje na zahtjeve za ocjenu ustavnosti u kontekstu nadležnosti SIP-a.

8. Narodna skupština u ostavljenom roku nije dostavila odgovor na zahtjev. SIP je 5. kolovoza 2024. godine dostavio izjašnjenje na zahtjeve.

III. Zahtjev

Relevantne činjenice

9. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština), "[u] skladu sa člankom II. 1., člankom IV. 1., 2. i 4.a) i člankom V. 1.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člankom V. Aneksa 3 (Sporazum o izborima) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, s ciljem promoviranja slobodnih, fer i demokratskih izbora kojima se osigurava ostvarivanje demokratskih ciljeva [...]", u kolovozu 2001. godine usvojila je

Izborni zakon Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon BiH), koji je naknadno mijenjan i dopunjavao. Na temelju članka 2.21 Izbornog zakona BiH, SIP je donio Odluku o utvrđivanju nadležnosti izbornoga povjerenstva entiteta (u daljnjem tekstu: Odluka).

10. Nakon donošenja Izbornog zakona BiH i Odluke u entitetima su, s ciljem harmonizacije izbornog legislativnog okvira, te radi potrebe da svi zakoni slijede temeljna načela i standarde utvrđene Izbornim zakonom BiH, doneseni Izborni zakon RS ("Službeni glasnik RS" br. 34/02, 35/03, 24/04, 19/05, 24/12, 94/12 – odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, 109/12, 45/18 i 18/20), Zakon o osnivanju organa za provedbu izbora u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" broj 26/02) i Izborni zakon Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BDBiH" br. 17/08 i 43/08).

11. Ustavni sud je Odlukom o dopustivosti i meritumu broj U-4/12 od 26. svibnja 2012. godine (dostupna na www.ustavisud.ba) djelomično usvojio zahtjev za ocjenu ustavnosti i utvrdio da odredbe članka 4. stavak 1. točka 1. i članka 6. st. 1. i 3. Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 24/12) nisu u skladu sa čl. I/2. i III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, Ustavni sud je zaključio da se tim odredbama krši ustavno načelo prema kojem su entiteti i druge administrativne jedinice u Bosni i Hercegovini dužni pridržavati se, između ostalog, i "odluka institucija Bosne i Hercegovine". Ustavni sud je utvrdio da su navedene odredbe protivne načelima iz odgovarajućih odredaba Izbornog zakona BiH, čime se krši i načelo vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. S druge strane, Ustavni sud je zaključio da su odredbe članka 3. st. 2. i 4. i članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 24/12) u skladu sa čl. I/2. i III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine jer sadržaj tih odredaba slijedi opća načela utvrđena Izbornim zakonom BiH kao "odlukom institucija Bosne i Hercegovine", čime se ne dovodi u pitanje poštovanje načela vladavine prava.

12. Narodna skupština Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština), na sjednici održanoj 19. travnja 2024. godine, donijela je Izborni zakon RS. Nakon okončane procedure za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, osporeni Zakon je proglašen Ukazom o proglašenju Izbornog zakona RS ("Službeni glasnik RS" broj 61/24 od 9. srpnja 2024. godine) te je stupio na snagu 17. srpnja 2024. godine.

Navodi iz zahtjeva

1. Navodi podnosiocima Zvizdića

13. Podnositelj Zvizdić smatra da je Izborni zakon RS suprotan odredbama čl. I/2. i III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

a) Navodi o neusuglašenosti Izbornog zakona RS sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine

14. Argumentirajući navode o kršenju načela vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, podnositelj Zvizdić je naveo da je Narodna skupština dužna poštovati hijerarhiju pravnih akata i da nema ustavne ovlasti usvajati zakone ili bilo koje druge propise koji su u suprotnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine i državnim zakonima, niti preuzimati nadležnosti koje pripadaju državnim institucijama. U svezi s tim, podnositelj Zvizdić je naveo da su osporenim Zakonom regulirana pitanja kao što su "[...] rad organa za sprovođenje izbora, birački spiskovi, ovjera i kandidiranje za izbore, sprovođenje izbora, zaštita izbornog prava, pravila ponašanja u izbornoj kampanji, izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, izbor delegata u Dom

naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, ponovljeni, odgođeni i prijevremeni izbori, finansiranje izborne kampanje, mediji u izbornoj kampanji i izborni promatrači". Podnositelj Zvizdić ukazuje da ta pitanja nisu sporna ukoliko se reguliraju tako da razrađuju određene odredbe Izbornog zakona BiH. Međutim, on ističe da su Izbornim zakonom BiH već regulirana sva ta pitanja i da osporeni Zakon većinu tih pitanja regulira na očigledno drugačiji način, odnosno da su odredbe Izbornog zakona RS u koliziji s Izbornim zakonom BiH.

15. Podnositelj Zvizdić napominje da takva situacija nije bila s ranije važećim Izbornim zakonom RS koji je, prema svom opsegu i sadržaju, bio dosta manji i njime su bila regulirana samo određena pitanja "[...] kao što su organi za sprovođenje izbora, predizborne aktivnosti političkih stranaka i nezavisnih kandidata i finansiranje izborne kampanje, višočlane izborne jedinice i izbor narodnih poslanika, izbor lokalnih i gradskih organa i izbor za savjete mjesnih zajednica". Također ukazuje da je o izmjenama i dopunama tog Zakona odlučivao Ustavni sud BiH u predmetu broj U-4/12 (*op. cit.*) i da je stavio izvan snage određene odredbe kojima su proširene nadležnosti Izbornog povjerenstva Republike Srpske kojima su preuzete određene nadležnosti SIP-a. Prema mišljenju podnosioca Zvizdića, u konkretnom slučaju je identična situacija jer su proširene nadležnosti Republičkog izbornog povjerenstva. Međutim, podnositelj Zvizdić smatra da u tom predmetu cjelokupan Izborni zakon RS nije usklađen s Ustavom BiH i Izbornim zakonom BiH s aspekta načela vladavine prava jer preširoko zadire u državne nadležnosti i regulira pitanja koja nisu u nadležnosti Narodne skupštine. Podnositelj Zvizdić navodi da na to ukazuje i činjenica da Izborni zakon RS sadrži čak 245 članaka, dok je raniji koji je prestao važiti sadržavao samo 68 članaka. Podnositelj Zvizdić naročito ukazuje da se *ratio* donošenja osporenog zakona najbolje vidi u izjavama političkih predstavnika iz entiteta RS, odnosno predsjednika RS, iz kojih proizlazi da je cilj "razvlastiti Centralnu izbornu komisiju na području Republike Srpske" i da se naredni opći izbori u BiH organiziraju isključivo prema Izbornom zakonu RS, što je izravno kršenje načela vladavine prava i teritorijalnog integriteta i suvereniteta države.

16. Osim navedenog, podnositelj Zvizdić je ukazao na to da je osporeni Izborni zakon RS u suprotnosti i s jednim od 14 prioriteta iz Mišljenja Europske komisije, i to prioritetom 1., koji glasi: "Osigurati da se izbori provode u skladu s europskim standardima tako što će se provesti relevantne preporuke OSCE-a/ODIHR-a i Venecijanske komisije, osigurati transparentnost financiranja političkih stranaka i održati lokalne izbore u Mostaru". Zatim je naveo da je nakon usvajanja spornog Zakona reagirao OSCE koji je u priopćenju za javnost naveo: "Uspostava paralelnih struktura koje podrivaju ukupnu sigurnost i stabilnost zemlje je protiv ustavnog poretka Bosne i Hercegovine. Entiteti u BiH nisu od završetka rata 1995. godine nikada imali nadležnost nad provedbom izbora u zemlji [...]" Osim toga, podnositelj Zvizdić smatra da je Izborni zakon RS suprotan Kodeksu dobrog vladanja u izbornim pitanjima koji je usvojila Venecijanska komisija, te da je i "[...] s aspekta usklađenosti s *acquis*-em Evropske unije, jasno i nedvosmisleno [...] da Evropska unija traži jaku Centralnu izbornu komisiju BiH, kvalitetan državni izborni zakon, jake izborne komisije i transparentnost u finansiranju političkih partija i kampanja, a posebno u pogledu uloge medija".

b) Navodi o neusuglašenosti Izbornog zakona RS sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine

17. U svezi s navodima o neusuglašenosti Izbornog zakona RS sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine,

podnositelj Zvizdić smatra da je Izborni zakon RS neustavan jer je "u potpunosti u koliziji s Izbornim zakonom BiH kao odlukom institucija Bosne i Hercegovine" i odnosi se na pitanja koja su nedvosmisleno definirana Izbornim zakonom BiH.

18. Naime, podnositelj Zvizdić smatra da se odredbama Izbornog zakona RS "ponovo pokušava oduzeti nadležnost državnoj instituciji". Prema njegovoj ocjeni, naročito je sporan sadržaj članka 29. Izbornog zakona RS kojim su ustanovljene nadležnosti Republičkog izbornog povjerenstva. U svezi s tim je istaknuo da su u Poglavlju 2, u članku 2.9 Izbornog zakona BiH, jasno i imperativno propisane nadležnosti SIP-a, a između ostalih to su upravo nadležnosti koje su člankom 29. Izbornog zakona RS "prenesene" na Republičko izbornu povjerenstvo. Pri tome naglašava da iz članka 2.9 točka 4. i članka 3.8 stavak 5. Izbornog zakona BiH proizlazi da je SIP jedini nadležan uređivati sva pitanja u svezi sa Centrom za birački popis. Također, SIP je donio Pravilnik o vođenju Središnjeg biračkog popisa ("Službeni glasnik BiH" broj 37/10) kojim nije predviđena bilo kakva uloga entitetskih izbornih povjerenstava u tom procesu. Međutim, kako navodi, u članku 29. Izbornog zakona RS propisano je "da je [Republičko izbornu povjerenstvo] odgovorn[o] za točnost, ažurnost i ukupni integritet Biračkog spiska za teritorij Republike Srpske". S obzirom na to, podnositelj Zvizdić smatra da se "[i]zdvajanjem Biračkog spiska za Republiku Srpsku od Centralnog biračkog spiska koji se vodi za čitavu teritoriju Bosne i Hercegovine pokušava [...] stvoriti paralelni sistem i na taj način ugroziti suverenitet i teritorijalni integritet države i državnih institucija [...]". Osim toga, podnositelj Zvizdić je naveo da je nesporno da Izborni zakon BiH predviđa mogućnost formiranja entitetskih izbornih povjerenstava, ali da je u članku 2.21 Izbornog zakona BiH propisano da se "[i]zborna povjerenstva entiteta formiraju [...] prema zakonu entiteta, a u skladu sa ovim Zakonom. Njihovu nadležnost utvrđuje Središnje izbornu povjerenstvo BiH u skladu s ovim Zakonom. Način izbora i sastav svih drugih izbornih povjerenstava utvrđuje se zakonom entiteta, a u skladu s odredbama ovog Zakona". U svezi s tim, naglašava da je Ustavni sud BiH u Odluci broj U-4/12 zauzeo stav da je Izborni zakon BiH temeljni zakon kojim se utvrđuju, kako je već rečeno, ne samo izbori za državne organe vlasti već i načela na kojima moraju biti utemeljeni izborni zakoni i propisi na ostalim razinama vlasti.

19. Podnositelj Zvizdić je dalje naveo da se Izbornim zakonom RS SIP kao jedina nadležna institucija za provedbu izbora u Bosni i Hercegovini u potpunosti isključuje iz izbornog procesa za razinu entiteta RS i za lokalne izbore u RS. U svezi s tim, podnositelj Zvizdić ukazuje da je u čl. 18. i 19. Izbornog zakona RS propisan način raspisivanja i vrijeme održavanja izbora u Republici Srpskoj, te da je propisano da Republičko izbornu povjerenstvo raspisuje izbore u Republici Srpskoj i da uputom utvrđuje sadržaj prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima. Te odredbe su, kako je navedeno, u potpunosti u koliziji sa čl. 1.13 i 1.14 Izbornog zakona BiH jer se njima propisuje potpuno preuzimanje nadležnosti SIP-a glede raspisivanja i provedbe izbora. U tom pogledu, podnositelj zahtjeva navodi da "[...] entiteti u Bosni i Hercegovini nikada niti jednim propisom nisu dobili nadležnost za provođenje izbora u BiH, pa ih nisu ni mogli provoditi u praksi [...]". Zbog toga navodi da su te odredbe Izbornog zakona RS "eklatantan" primjer povrede članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

20. Također, podnositelj Zvizdić je naveo da je sadržaj članka 243. Izbornog zakona RS ključni razlog zbog kojeg je podnio zahtjev za ocjenu ustavnosti cijelog zakona. Smatra da je evidentno da se tim člankom "isključuje" primjena Izbornog zakona BiH na području RS, što je u potpunosti u suprotnosti sa

čl. I/2. i III/3.(b) Ustava BiH. Osim toga, naglašava da se tim Zakonom propisuje i postupak izbora i imenovanja izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine, što je već propisano člankom 9.12 Izbornog zakona BiH. Zbog toga smatra da uspostava ili zaduživanje bilo kojeg drugog tijela osim SIP-a za organiziranje i provedbu izbora predstavlja stvaranje paralelnog izbornog sustava od strane zakonodavne vlasti u Republici Srpskoj i kršenje ustavnog poretka BiH, a ujedno i Dejtonskog mirovnog sporazuma.

2. Navodi podnositelja izaslanika

21. Podnositelji izaslanici smatraju da je Izborni zakon RS suprotan odredbama čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

22. Podnositelji izaslanici su naveli da je u normativnoj hijerarhiji pravnih propisa Izborni zakon BiH akt više pravne snage u odnosu na entitetske izborne zakone i da entiteti ne mogu svojim propisima preuzimati nadležnosti koje su Izbornim zakonom BiH dane SIP-u. Također, navode da, u skladu sa člankom 20.11 Izbornog zakona BiH, entitetski izborni zakoni moraju biti usklađeni s državnim izbornim zakonom. Zatim su ukazali da je SIP na sjednici od 6. veljače 2002. godine donio odluku kojom je na jasan, precizan i predvidljiv način propisan pravni okvir nadležnosti koje SIP dodjeljuje entitetskim izbornim povjerenstvima. U tom pogledu, podnositelji izaslanici su naveli da se entitetskim izbornim povjerenstvima ne može dati više nadležnosti nego što im je dodijeljeno Izbornim zakonom BiH i navedenom odlukom, zbog čega smatraju da je Izborni zakon RS usvojen suprotno procedurama propisanim čl. 2.21 i 20.11 Izbornog zakona BiH i Odlukom, što je za posljedicu imalo kršenje odredaba čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, podnositelji izaslanici smatraju da se u konkretnom slučaju radi o pokušaju protupravnog suspendiranja ustavnog poretka države Bosne i Hercegovine i prouzrokovanja takvog stupnja i intenziteta pravne nesigurnosti koji se nedvosmisleno može smatrati pokušajem izmjene nadležnosti raspodijeljenih između države Bosne i Hercegovine i entiteta, s namjerom uzurpiranja nadležnosti SIP-a i stvaranja paralelnog izbornog sustava suprotnog demokratskom karakteru države Bosne i Hercegovine.

23. Zatim, podnositelji izaslanici su detaljno naveli sadržaj pojedinačnih odredaba Izbornog zakona RS za koje smatraju da su protivne odredbama Izbornog zakona BiH. U tom pogledu, podnositelji izaslanici su ukazali da je odredba članka 9. stavak (3) Izbornog zakona RS suprotna članku 1.5 stavak (4) Izbornog zakona BiH i da je odredba članka 13. stavak (2) Izbornog zakona RS suprotna članku 1.8 stavak (1) Izbornog zakona BiH. Zatim su naveli da je članak 29. stavak (1) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (2a) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (4) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (1) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (6) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (4) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (7) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (4a) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (8) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (5) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, da je članak 29. stavak (11) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (6) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (12) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (7) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (13) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (8) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (14) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (9) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (15) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (10) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (17)

Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (12) Izbornog zakona BiH, da je članak 29. stavak (19) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (14) Izbornog zakona BiH te da je članak 29. stavak (20) Izbornog zakona RS protivan članku 2.9 stavak (15) Izbornog zakona BiH. Dalje, podnositelji izaslanici su naveli da je odredba članka 50. stavak (2) Izbornog zakona RS protivna članku 3.5 stavak (2) Izbornog zakona BiH, da je odredba članka 51. stavak (1) Izbornog zakona RS protivna članku 3.6 stavak (1) Izbornog zakona BiH, da je odredba članka 64. stavak (1) Izbornog zakona RS protivna članku 4.1 stavak (1) Izbornog zakona BiH, da je odredba članka 101. stavak (1) Izbornog zakona RS protivna članku 5.14 stavak (1) Izbornog zakona BiH, da je odredba članka 102. stavak (4) Izbornog zakona RS protivna članku 5.15 stavak (2) Izbornog zakona BiH, da je odredba članka 105. stavak (1) Izbornog zakona RS protivna članku 5.18 stavak (1) Izbornog zakona BiH, da je članak 117. stavak (1) Izbornog zakona RS protivan članku 5.29a stavak (1) Izbornog zakona BiH te da je odredba članka 121. stavak (1) Izbornog zakona RS protivna odredbi članka 6.1 stavak (1) Izbornog zakona BiH.

24. Na temelju toga, podnositelji izaslanici smatraju da su osporene odredbe Izbornog zakona RS protivne članku I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer nisu usklađene sa člankom 20.11 Izbornog zakona BiH i da su protivne članku III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine jer se tim odredbama nastoji izvršiti protupravna promjena raspoređenih nadležnosti. U svezi s navedenim, podnositelji smatraju i da odredba članka 243. Izbornog zakona RS, kojom je propisano da se stupanjem na snagu toga Zakona neće primjenjivati odredbe Izbornog zakona BiH, predstavlja neustavan pokušaj da se aktom niže razine vlasti stavlja izvan snage zakon više pravne snage koji je usvojila Parlamentarna skupština, što je protivno čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

25. U svezi s navodima o kršenju članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, podnositelji su naveli da se iz te odredbe može izvesti načelo *stare decidis* prema kojem jednom zauzeto pravno tumačenje treba primjenjivati onako kako je odlučeno. U tom pogledu, podnositelji izaslanici su se pozvali na načelo normativne hijerarhije pravnih propisa (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-1/11 od 13. srpnja 2012. godine, točka 67., dostupna na www.ustavnisud.ba) i načelo poštovanja procedure usvajanja zakona (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-25/13 od 23. siječnja 2014. godine, točka 41., dostupna na www.ustavnisud.ba). Zatim su ukazali da je Ustavni sud ta načela ponovio i u predmetu broj U-4/12 (*op. cit.*) u kojem je odlučivao o ustavnosti odredaba ranije važećeg Izbornog zakona RS. Na temelju toga, podnositelji izaslanici smatraju da je Narodna skupština, na temelju članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, imala obvezu "da propis u istom ili sličnom sadržaju više ne usvaja". Unatoč tome, kako je navedeno, Narodna skupština je postupila suprotno načelu presudene stvari tako što je odredbe u članku 29. st. (4) i (6) Izbornog zakona RS, za koje je Ustavni sud u Odluci broj U-4/12 u toč. 54. i 56.–59. utvrdio da su neustavne, ponovno uvrstila i usvojila u osporenom Izbornom zakonu RS, što je protivno članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

c) Odgovor na zahtjeve

26. Narodna skupština nije u ostavljenom roku dala odgovor na zahtjeve.

d) Izjašnjenje SIP-a

27. SIP je u izjašnjenju naveo da Izborni zakon BiH ne dopušta da entitetsko povjerenstvo Republike Srpske preuzme njegove nadležnosti, što se nastojalo postići donošenjem izmjena i dopuna Izbornog zakona RS tijekom 2012. godine i

donošenjem osporenog Izbornog zakona RS. Zatim je naveo da nije sporno da Izborni zakon predviđa mogućnost formiranja entitetskih izbornih povjerenstava, ali da je u članku 2.21 Izbornog zakona BiH utvrđeno da se izborna povjerenstva formiraju u skladu s Izbornim zakonom BiH, da njihovu nadležnost utvrđuje SIP te da ta nadležnost ne smije biti nauštrb nadležnosti SIP-a. U tom pogledu, u izjašnjenju je navedeno da je SIP nadležnost entitetskih izbornih povjerenstava utvrdio Odlukom o utvrđivanju nadležnosti izbornog povjerenstva entiteta ("Službeni glasnik BiH" broj 3/02; u daljnjem tekstu: Odluka o utvrđivanju nadležnosti). Također je navedeno da je u točki 5. Aneksa 3 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH jasno naznačeno: "Strane su suglasne osnovati stalno izorno povjerenstvo koje će biti odgovorno za provedbu budućih izbora u Bosni i Hercegovini". SIP navodi da se iz toga jasno vidi njegova uloga kao tijela koje provodi izbore u Bosni i Hercegovini.

IV. Relevantni propisi

28. U **Ustavu Bosne i Hercegovine** relevantne odredbe glase:

*Članak 1. stavak 2.
Bosna i Hercegovina*

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država, koja funkcionira sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora.

Članak III. stavak 3. točka b)

3. Pravni sustav i nadležnosti entiteta i institucija

b) Entiteti i sve njihove niže jedinice u potpunosti će se pokoravati ovome Ustavu, koji dokida one odredbe zakona Bosne i Hercegovine i ustava i zakona entiteta koje su protivne Ustavu, kao i odlukama institucija Bosne i Hercegovine. Opća načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog sustava Bosne i Hercegovine i entiteta.

*Članak IV. stavak 4. toč. a) i e)
Parlamentarna skupština*

4. Ovlasti

Parlamentarna skupština je nadležna za:

a) Donošenje zakona potrebitih za provedbu odluka Predsjedništva ili za izvršavanje odgovornosti Skupštine po ovome Ustavu.

[...]

e) Ostale stvari potrebite za izvršavanje njezinih dužnosti ili one koje su joj dodijeljene uzajamnim sporazumom entiteta.

*Članak VI. stavak 5.
Ustavni sud*

5. Odluke

Odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

29. **Aneks 3 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini** u relevantnom dijelu glasi:

*Aneks 3
Sporazum o izborima*

S ciljem promicanja slobodnih, poštenih i demokratskih izbora i postavljanja temelja reprezentativne uprave te osiguranja postupnog postizanja demokratskih ciljeva u cijeloj Bosni i Hercegovini, u skladu s odgovarajućim dokumentima Organizacije za sigurnost i suradnju u Europi (OESS), Republika Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska ("strane") sporazumjele su se kako slijedi:

Članak V

Stalno izorno povjerenstvo

Strane su suglasne osnovati stalno izorno povjerenstvo, koje će biti odgovorno za provedbu budućih izbora u Bosni i Hercegovini.

30. **Izborni zakon Bosne i Hercegovine** ("Službeni glasnik BiH" br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 – odluka USBiH, 63/11 – odluka USBiH, 15/12 – rješenje USBiH, 11/13 – rješenje USBiH, 18/13, 7/14, 31/16, 1/17 – odluka USBiH, 54/17 – rješenje USBiH, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24, 24/24 – ispravak)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu, koji glasi:

Članak 1.1

Ovim zakonom uređuje se izbor članova i zastupnika Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini.

Članak 1.5 st. (3), (4) i (5)

Središnje izorno povjerenstvo BiH će posebnim propisom, u skladu s ovim Zakonom, regulirati cjelokupan postupak glasanja u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH (postupak i rokove za prijavu za glasanje, imenovanje biračkih odbora, utvrđivanje broja i rasporeda biračkih mjesta i postupak provođenja izbora).

Središnje izorno povjerenstvo BiH utvrdit će broj i raspored biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH prema kriterijima iz članka 5.2 ovoga Zakona.

Središnje izorno povjerenstvo BiH imenovat će biračke odbore za glasanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, tako da se u svakom biračkom odboru osigura zastupljenost članova iz svakog konstitutivnog naroda.

Članak 1.8 stavak (1)

Suci redovnih i ustavnih sudova, tužitelji i njihovi zamjenici, pravobranitelji i njihovi zamjenici, ombudsmeni i njihovi zamjenici, notari, policijski službenici, državni službenici, generalni revizori i zamjenici generalnih revizora u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke Bosne i Hercegovine, pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, pripadnici Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine, kao i diplomatski i konzularni predstavnici Bosne i Hercegovine u inozemstvu, koji imaju diplomatski status u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, mogu se kandidirati za javnu izornu dužnost samo ako prethodno podnesu ostavku na svoj položaj ili postupe sukladno zakonima kojima se regulira njihov status. Ako Središnje izorno povjerenstvo BiH utvrdi da osoba iz ovog stava nije podnijela ostavku na položaj ili nije postupila sukladno sa zakonom kojim se regulira njen status u razdoblju od ovjere kandidature do tiskanja glasačkih listića, uklonit će se ime ove osobe s ovjerenih kandidacijskih listi, a ako se isto utvrdi nakon tiskanja glasačkih listića, takvoj osobi neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji. U postupku utvrđivanja ovih činjeničnih okolnosti, institucije su dužne dostaviti podatke iz evidencije kandidata na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a kandidati su dužni dostaviti dokaz da su riješili svoj status.

Članak 1.13

Prijava za ovjeru za sudjelovanje na izborima uključuje izjavu potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije, neovisnog kandidata, predstavnika liste neovisnih kandidata, registrirane udruge, ili drugog registriranog organiziranog oblika djelovanja nacionalnih manjina i grupe od najmanje 40

građana koji imaju biračko pravo, da će se ta politička stranka, koalicija, neovisni kandidati, registrirane udruge, drugi organizirani oblici djelovanja nacionalnih manjina, u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Članak 1.14

Izbori na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini održavaju se prve nedjelje u listopadu, osim ako se ovaj nadnevak ne podudara s obilježavanjem vjerskog blagdana jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Izbore koje nije moguće održati prve nedjelje u listopadu, zbog podudaranja s vjerskim blagdanom, Središnje izborno povjerenstvo BiH zakazuje za nedjelju nakon prve nedjelje u listopadu koja se ne podudara sa vjerskim blagdanom.

Središnje izborno povjerenstvo BiH raspisuje izbore sukladno ovome Zakonu, izvješćuje sva nadležna tijela na svim razinama vlasti i javnost o nadnevku održavanja izbora najmanje 150 dana prije održavanja izbora, osim ako odredbama Poglavlja 14 ovog Zakona nije drugačije određeno.

Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje nadnevke izbora za sve razine vlasti u "Službenom glasniku BiH", u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i sredstvima javnog informiranja.

Članak 2.21

Entitetska izborna povjerenstva osnivaju se prema entitetskom zakonu, a sukladno ovome Zakonu. Njihovu nadležnost utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH sukladno ovome Zakonu.

Način izbora i sastav svih drugih izbornih povjerenstava utvrđuje se entitetskim zakonom, a sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 2.9

Središnje izborno povjerenstvo BiH je neovisno tijelo koje podnosi izvješće neposredno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i čije ovlasti iz nje proizlaze. Središnje izborno povjerenstvo BiH:

1. koordinira, nadgleda i regulira zakonitost rada svih izbornih povjerenstava i biračkih odbora sukladno s ovim Zakonom;

2. donosi administrativne propise za provedbu ovog Zakona;

2.a donosi odluku o održavanju izravnih izbora u Bosni i Hercegovini, propisanih ovim Zakonom;

[...]

4. odgovorno je za točnost, ažurnost i ukupni integritet Središnjeg biračkog popisa za teritoriju Bosne i Hercegovine;

[...]

5. ovjerava političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisne kandidate za sudjelovanje na svim razinama izravnih izbora u Bosni i Hercegovini;

6. potvrđuje i ovjerava kandidacijske liste i kandidate za sve razine izravnih i neizravnih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom;

7. odgovorno je za pravovremeno tiskanje, distribuciju i sigurnost glasačkih listića i obrazaca za izravne izbore na svim razinama u Bosni i Hercegovini;

8. donosi bliže propise i odgovorna je za blagovremenu nabavku, distribuciju i sigurnost izbornih tehnologija, te druge odgovarajuće tehničke opreme za neposredne izbore na svim razinama vlasti u BiH i donosi podzakonske akte u svezi s instaliranjem i korištenjem izbornih tehnologija;

[...]

10. utvrđuje sadržaj i oblik glasačkih listića za sve razine izravnih izbora u Bosni i Hercegovini;

11. utvrđuje i potvrđuje rezultate svih izravnih i neizravnih izbora obuhvaćenih ovim Zakonom, ovjerava provedenost tih izbora u skladu s ovim Zakonom i objavljuje rezultate svih izravnih i neizravnih izbora obuhvaćenih ovim Zakonom;

[...]

16. donosi odluku o prestanku mandata izabranog dužnosnika na svim razinama neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom, a vodi i prethodni postupak, kada je potrebno, o utvrđivanju činjeničnog stanja (u slučaju kada je izabrani dužnosnik podnio ostavku, da je to učinio svojom voljom);

[...]

Članak 3.5 stavak (2)

Središnje izborno povjerenstvo BiH vodi Središnji birački popis za teritorij Bosne i Hercegovine na temelju evidencije nadležnog državnog tijela koje vodi registar građana Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o središnjoj evidenciji i razmjeni podataka, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 3.6 stavak (1)

Središnje izborno povjerenstvo BiH odgovorno je za točnost, ažurnost i cjelovitost Središnjeg biračkog popisa.

Članak 4.1

Da bi sudjelovali na izborima, političke stranke, neovisni kandidati, koalicije i liste neovisnih kandidata ovjeravaju se kod Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 5.14 stavak (1)

Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje izgled, sadržaj, svojstva i karakteristike glasačkog listića za sve razine izravnih izbora u Bosni i Hercegovini.

Članak 5.15

Glasački listić sadrži samo sljedeće podatke:

1. datum izbora;

2. naziv tijela za koje se provode izbori;

3. nazive političkih stranaka, koalicija, lista neovisnih kandidata i imena neovisnih kandidata s oznakom "neovisni kandidat", po redosljedju utvrđenom na zbirnoj listi ždrijebom provedenim kako bi se odredio njihov redosljed na glasačkom listiću, kao i imena svih kandidata na listama i

4. uputu o načinu ispunjavanja glasačkog listića.

5. uputstvo glasaču za korištenje izbornih tehnologija koje utječu na način glasovanja.

Za svaku političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata i neovisnog kandidata ždrijebom se izvlači broj kako bi se odredio njihov redosljed na glasačkom listiću. Broj dobiven ždrijebom koristi se za određenu političku stranku ili koaliciju za svaku razinu izbora za koju se ta politička stranka ili koalicija pojavljuje na glasačkom listiću. Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje mjesto, datum i vrijeme održavanja ždrijeba za redosljed na glasačkom listiću. Predstavnici političkih stranaka, koalicija, lista neovisnih kandidata, neovisnih kandidata i drugi akreditirani promatrači mogu nazočiti ždrijebu.

Članak 5.18

Ako se ime birača ne nalazi na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa zato što se birač upisao u Središnji birački popis za glasovanje izvan zemlje, a vratio se da glasuje osobno u Bosni i Hercegovini, njegovo ime dodaje se na poseban obrazac koji sadrži sve podatke kao i izvadak iz Središnjeg biračkog popisa. Birač se potpisuje na izvadak i ima pravo glasovati nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićem, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Osobne isprave birača zadržavaju se dok birač ne vrati nepotvrđeni-kuvertirani glasački listić u zapečaćenoj kuverti. Birač stavlja svoj glasački listić u posebnu kuvertu, na kojoj će se naznačiti podaci na temelju kojih se može provjeriti njegovo biračko pravo. Kuverta će biti zapečaćena prije nego što je birač ubaci u glasačku kutiju. Nakon zatvaranja biračkog mjesta i nakon otvaranja glasačkih kutija, sukladno odredbama ovoga Zakona, birački odbor broji nepotvrđene-kuvertirane glasačke listiće iz glasačke kutije i zapisuje dobiveni broj u zapisnik o radu biračkog odbora, te pakira i dostavlja sve zapečaćene kuverte općinskom izbornom povjerenstvu. Općinsko izborno povjerenstvo prosljeđuje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH pakete zapečaćenih kuverti sa svih biračkih mjesta u toj općini. Središnje izborno povjerenstvo BiH potvrđuje da je taj birač upisan u Središnji birački popis za glasovanje izvan zemlje, kao i biračko pravo toga birača prije nego što se otvori kuverta i prije nego što glasački listić bude prebrojan. Ako ne može biti potvrđeno da je taj birač upisan u Središnji birački popis za glasovanje izvan zemlje i da ima biračko pravo, kuverta se ne otvara niti se broji.

Članak 5.29a

Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje preliminarne, neslužbene i necjelovite izborne rezultate za sve razine vlasti za koje se održavaju izbori, po sljedećem rasporedu:

- a) prve rezultate u 24,00 sata na dan održavanja izbora,
- b) dva puta u iduća 24 sata,
- c) u idućih pet dana svaka 24 sata,
- d) idućih dana svakih 48 sati, sve do objave konačnih, službenih i cjelovitih izbornih rezultata.

Članak 6.1

Zaštitu izbornog prava osiguravaju izborna povjerenstva i Apelacijski odjel Suda Bosne i Hercegovine.

Članak 20.11

Entiteti usklađuju svoje zakone i propise s ovim Zakonom u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

31. Odluka o utvrđivanju nadležnosti Izbornoga povjerenstva entiteta ("Službeni glasnik BiH" broj 3/02) u relevantnom dijelu glasi:

I

Izborno povjerenstvo entiteta, ustanovljeno na temelju Izbornoga zakona entiteta, nadležno je obavljati sljedeće poslove:

1. Starati se o pravilnoj primjeni entitetskoga Izbornog zakona i Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine;
2. Osigurati da svi zahtjevi za ovjeru sudjelovanja u izboru predsjednika i dopredsjednika Republike Srpske, zastupnika Narodne skupštine Republike Srpske, Zastupničkoga doma Parlamenta Federacije BiH i kantonalnih skupština, budu sastavljeni sukladno Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine i dostavljeni na odobrenje Izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine;
3. Predlagati proračun za provedbu izbora za razinu, za koju je nadležan entitet, sukladno članku 1.2. Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine;
4. Akreditirati ovjerenu političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata ili neovisnoga kandidata, kao promatrače u izbornoj jedinici u kojoj se ta politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat, kandidiraju;
5. Izdati akreditacije za promatrače koji nadgledaju rad izbornih povjerenstava entiteta;
6. Utvrditi visinu naknade članovima izbornih povjerenstava i članovima biračkih odbora;
7. Obavljati i druge poslove po zahtjevu Izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine.

II

Ukoliko Izborni zakon entiteta utvrdi nadležnost entitetskoga Izbornog povjerenstva, koja je u suprotnosti s ovom odlukom, primjenjivat će se ova odluka.

32. Izborni zakon Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" broj 61/24) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1. stavak (1)

(1) Ovim zakonom uređuju se izbor i imenovanje poslanika Narodne skupštine Republike Srpske i delegata Vijeća naroda Republike Srpske, predsjednika i dopredsjednika Republike Srpske, delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, odbornika skupštine grada, odbornika skupštine općine, izbor i opoziv gradonačelnika grada i načelnika općine, izbor članova savjeta mjesne zajednice, imenovanje organa za provođenje izbora, zaštita izbornog prava, pravila ponašanja u izbornoj kampanji, financiranje izborne kampanje, kao i druga pitanja od značaja za provođenje ovoga zakona.

Članak 9. stavak (3)

(3) Republička izborna komisija utvrdit će broj i raspored biračkih mjesta u diplomatsko konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine prema kriterijima iz članka 88. ovoga zakona.

Članak 13. st. (1) i (2)

(1) Suci redovitih i ustavnih sudova, tužitelji i njihovi zamjenici, pravobranitelji i njihovi zamjenici, ombudsmeni i njihovi zamjenici, članovi sudova/domova/savjeta za ljudska prava, javni bilježnici, policijski službenici, glavni revizori i zamjenici glavnog revizora u institucijama Re- publike Srpske i Bosne i Hercegovine i guverner i viceguverneri Centralne banke Bosne i Hercegovine, pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, pripadnici Obavještajno bezbjednosne agencije Bosne i Hercegovine, kao i diplomatski i konzularni predstavnici BiH u inozemstvu, koji imaju diplomatski status sukladno s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima (iz 1961. godine), mogu se kandidirati za javnu izbornu funkciju samo ako prethodno podnesu ostavku na tu funkciju ili postupe sukladno sa zakonima koji reguliraju njihov status.

(2) Ako Republička izborna komisija utvrdi da lice iz stavka 1. ovoga članka nije podnijelo ostavku na funkciju ili nije postupilo sukladno sa zakonom kojim se regulira njegov status u razdoblju od ovjere kandidature do štampanja glasačkih listića izvršit će se uklanjanje imena ovoga lica sa ovjerenih kandidatskih listi, a ako se isto utvrdi nakon štampanja glasačkih listića, takvom licu neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji.

Članak 18.

Prijava za ovjeru za učestvovanje na izborima uključuje izjavu, potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije ili neovisnog kandidata, da će se ta politička stranka, koalicija ili neovisni kandidat u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Ustava Republike Srpske, a čiji sadržaj Republička izborna komisija utvrđuje naputkom.

Članak 19. st. od (1) do (3)

(1) Izbori na republičkoj i lokalnoj razini održavaju se prve nedjelje u listopadu, osim ako se ovaj datum ne podudara s obilježavanjem vjerskog praznika jednog od konstitutivnih naroda Republike Srpske.

(2) Izbore koje nije moguće održati prve nedjelje u listopadu, zbog podudaranja s vjerskim praznikom, Republička izborna komisija zakazuje za nedjelju nakon prve nedjelje u listopadu koja se ne podudara sa vjerskim praznikom.

(3) Republička izborna komisija raspisuje izbore sukladno s ovim zakonom, obavještava sve nadležne organe i javnost o datumu održavanja izbora najmanje 150 dana prije održavanja izbora, osim ako odredbama Glave XV. ovoga zakona nije drugačije određeno.

Članak 29.

Republička izborna komisija:

1) donosi odluku o održavanju izravnih izbora u Republici Srpskoj, propisanih ovim zakonom,

2) donosi podzakonske akte za provođenje ovoga zakona, [...]

4) koordinira, nadgleda i regulira zakonitost rada gradskih, odnosno općinskih izbornih komisija i biračkih odbora sukladno s ovim zakonom, [...]

6) odgovorna je za točnost, ažurnost i ukupni integritet Biračkog spiska za teritoriju Republike Srpske,

7) obezbjeđuje statističke evidencije razvrstane po spolu, starosti, razvrstani po izbornim jedinicama za svaki dio izbornog procesa,

8) ovjerava političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisne kandidate za učestvovanje na republičkoj i lokalnoj razini vlasti za izravne izbore u Republici Srpskoj,

9) donosi propise i odgovorna je za pravodobnu distribuciju i bezbjednost primijenjene izborne tehnologije na birač kom mjestu i centrima za brojanje tj. opreme za elektronsko brojanje glasačkih listića-optičkih skenera glasačkih listića, elektronske identifikacije glasača tj. čitača otisaka prstiju, bezbjednosnih kamera i druge odgovarajuće tehničke opreme i izbornog materijala za provođenje izbora iz nadležnosti Republičke izborne komisije, [...]

11) potvrđuje i ovjerava kandidatske liste i kandidate za sve razine izravnih i neizravnih izbora u Republici Srpskoj obuhvaćenih ovim zakonom,

12) odgovorna je za pravodobno štampanje, distribuciju i bezbjednost glasačkih listića i obrazaca za izravne izbore na obje razine vlasti u Republici Srpskoj,

13) utvrđuje sadržaj i formu glasačkih listića za obje razine vlasti za izravne izbore u Republici Srpskoj,

14) utvrđuje i potvrđuje rezultate izravnih i neizravnih izbora obuhvaćenih ovim zakonom i ovjerava da su ti izbori provedeni sukladno sa ovim zakonom i upućuje na objavu "Službenom glasniku Republike Srpske" rezultate izravnih i neizravnih izbora obuhvaćenih ovim zakonom,

15) izdaje uvjerenje licima koja su dobila mandat na obje razine vlasti izravnih i neizravnih izbora u Republici Srpskoj obuhvaćenih ovim zakonom, [...]

17) upućuje na objavu u "Službenom glasniku Republike Srpske" propise i izborne rezultate izravnih i neizravnih izbora u Republici Srpskoj obuhvaćenih ovim zakonom, informacije za birače, te ostale informacije neophodne za provođenje ovoga zakona,

18) obavlja sve izborne aktivnosti za izbor predsjednika i dopredsjednika Republike Srpske i poslanika Narodne skupštine Republike Srpske,

19) donosi odluku o prestanku mandata izabranog funkcionera na republičkoj i lokalnoj razini vlasti, a kada je potrebno, utvrđuje da li je izabrani funkcioner koji je podnio ostavku, to učinio svojom voljom,

20) provjerava odluku nadležnog organa o prestanku mandata izabranog zvaničnika opozivom, kako bi se obezbijedilo da je mandat izabranog zvaničnika prestao sukladno s ovim zakonom,

21) podnosi godišnji izvještaj Narodnoj skupštini Republike o provođenju izbora u Republici Srpskoj, provođenju ovoga zakona i inicira njegove izmjene,

22) donosi opće akte za opoziv gradonačelnika i načelni ka općine, nadzire postupak opoziva i odgovara za zakonito provođenje tog postupka,

23) pruža stručnu pomoć skupštini općine, odnosno grada i organima za provođenje postupka za opoziv,

24) donosi akte kojima se utvrđuju kriteriji za raspodjelu sredstava za financiranje izborne kampanje,

25) donosi akte kojima uređuje unutarnju organizaciju i način svog rada, na koje suglasnost daje Narodna skupština Republike Srpske i

26) obavlja sve druge poslove utvrđene zakonom.

Članak 50. stavak (2)

(2) Republička komisija vodi Birački spisak za teritoriju Republike Srpske na osnovu evidencije Ministarstva unutrašnjih poslova sukladno sa zakonima koji reguliraju predmetnu oblast, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 51. stavak (1)

(1) Republička izborna komisija odgovorna je za točnost, ažurnost i ukupni integritet Biračkog spiska.

Članak 64.

Da bi učestvovali na izborima, političke stranke, neovisni kandidati, koalicije i liste neovisnih kandidata ovjeravaju se kod Republičke izborne komisije.

Članak 101. stavak (1)

(1) Republička izborna komisija utvrđuje formu i sadržaj glasačkog listića pravilnikom za republičku i lokalnu razinu vlasti izravnih izbora u Republici Srpskoj.

Članak 102. stavak (4)

(4) Republička izborna komisija objavljuje mjesto, datum i vrijeme održavanja ždrijebanja za redosljed na glasačkom listiću.

Članak 105. stavak (1)

(1) Ako se ime birača ne nalazi na izvodu iz Biračkog spiska zato što se birač registrirao u Birački spisak da glasuje u inozemstvu, a vratio se da glasuje osobno u Republiku Srpsku, njegovo ime dodaje se na poseban obrazac koji sadrži sve podatke kao i izvod iz Biračkog spiska.

Članak 117.

Republička izborna komisija objavljuje preliminarne, nezvanične i nekompletne rezultate izbora za razinu vlasti za koju se izbori održavaju, po sljedećem rasporedu:

1) prve rezultate u 24.00 sata na dan izbora,

2) dva puta u tijeku naredna 24 sata,

3) u narednih pet dana svaka 24 sata,

4) narednih dana svakih 48 sati, sve do objave konačnih, službenih i kompletnih rezultata izbora.

Članak 121.

Zaštitu izbornog prava obezbjeđuju izborne komisije i Vrhovni sud Republike Srpske.

Članak 240. stavak (1)

(1) Republička izborna komisija će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona donijeti:

1) Pravilnik o provođenju procedure javnog natječaja za izbor članova gradske, odnosno općinske izborne komisije iz članka 35. stavak 6. ovoga zakona,

2) Pravilnik o rokovima i načinu za zaključivanje i potvrđivanje konačnog Biračkog spiska i rokovima za dostavljanje njemu podataka o promjenama u evidencijama raselejenih lica i

evidenciji državljana koji glasuju u inozemstvu iz članka 51. stavak 6. ovoga zakona,

3) Pravilnik o radu Centra za birački spisak iz članka 53. stavak 5. ovoga zakona,

4) Pravilnik o formi i sadržaju izvoda iz Biračkog spiska iz članka 55. stavak 3. ovoga zakona,

[...].

Članak 241.

Skupština jedinice lokalne samouprave će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona donijeti odluku o postupku organizacije i provođenja izbora za članove Savjeta mjesnih zajednica, te pitanja sazivanja i konstituiranja Savjeta mjesnih zajednica.

Članak 242.

(1) Za provođenje lokalnih izbora 2024. godine neće se primjenjivati rokovi iz članka 19. stavak 3, članka 69 st. 1. i 2, članka 72. st. 1. i 2, članka 74. st. 3. i 4, članka 77. st. 2. i 3, članka 83. st. 1. i 2, članka 84. stavak 2, članka 85. stavak 2. i članka 88. stavak 2. ovoga zakona.

(2) Republička izborna komisija odlukom utvrđuje rokove za provođenje lokalnih izbora 2024. godine.

Članak 243.

Stupanjem na snagu ovoga zakona neće se primjenjivati odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02 - ispravak, 4/04, 20/04, 25/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 - odluka Ustavnog Suda Bosne i Hercegovine, 63/11 - odluka Ustavnog Suda Bosne i Hercegovine 18/13, 7/14, 31/16, 54/17 - odluka Ustavnog Suda Bosne i Hercegovine, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22) koje uređuju izbor i imenovanje poslanika Narodne skupštine Republike Srpske, delegata Vijeća naroda Republike Srpske, predsjednika i dopredsjednika Republike Srpske, delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, odbornika skupštine grada, odbornika skupštine općine, gradonačelnika grada, načelnika općine, imenovanje organa za provođenje izbora za zakonodavni, predstavničke i izvršne organe vlasti u Republici Srpskoj, učestvovanje pripadnika nacionalnih manjina u izborima za lokalnu razinu, zaštita izbornog prava u Republici Srpskoj, pravila ponašanja u izbornoj kampanji i financiranje izborne kampanje u Republici Srpskoj, kao i druge odredbe navedenog zakona koje se odnose na izbore za zakonodavne, predstavničke i izvršne organe vlasti u Republici Srpskoj.

V. Dopustivost

33. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe članka VI/3.(a) Ustava BiH i članka 19. Pravila Ustavnog suda.

34. Članak VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

35. Zahtjeve za ocjenu ustavnosti podnijeli su prvi zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine i jedna četvrtina izaslanika u Domu naroda Parlamentarne skupštine, što znači da su zahtjeve podnijeli ovlašteni subjekti u smislu članka VI/3.(a) Ustava BiH. Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevima traži ocjena ustavnosti Izbornog zakona RS, iz čega slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje.

36. Stoga, imajući u vidu odredbe članka VI/3.(a) Ustava BiH i članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da su zahtjevi dopustivi zato što su ih podnijeli ovlašteni subjekti. Također, ne postoji nijedan formalni razlog iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg zahtjevi ne bi bili dopustivi.

VI. Meritum

37. Podnositelji zahtjeva navode da osporeni zakon nije u skladu s odredbama čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, podnositelji zahtjeva tvrde da su Izbornim zakonom RS regulirana pitanja koja su već regulirana Izbornim zakonom BiH, te da osporeni zakon većinu tih pitanja regulira na očigledno drugačiji način jer oduzima ovlasti SIP-u kao državnoj instituciji nadležnoj za provedbu izbora na svim razinama vlasti. Zbog toga, podnositelj Zvizdić smatra da je Izborni zakon RS u cijelosti neustavan, dok podnositelji izaslanici smatraju da su određene odredbe Izbornog zakona RS neustavne.

38. Imajući u vidu suštinu navoda iz zahtjeva, Ustavni sud smatra da se u konkretnom slučaju pokreću pitanja usklađenosti osporenog zakona s odredbama čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud podsjeća da je u svojoj praksi već zauzeo jasan stav o ustavnoj obvezi poštovanja državnih zakona. Tako je u Odluci broj U-14/04 Ustavni sud istaknuo da "donošenje entitetskih zakona oprečno proceduri koja je propisana državnim zakonima pokreće pitanje ustavnosti takvih zakona u smislu odredaba članka III/3.(b) Ustava BiH, te da se obveze koje nameću državni zakoni moraju poštovati" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-14/04 od 29. listopada 2010. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 23/05). Taj stav Ustavni sud je reafirmirao i u Odluci broj U-2/11 (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/11 od 27. svibnja 2011. godine, točka 52., objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 99/11).

39. Ustavni sud je navedeni stav reafirmirao i u Odluci broj U-4/12 (*op. cit.*, točka 43.) koja se odnosila na pitanje mogućnosti da Narodna skupština donosi izmjene i dopune Izbornog zakona RS koje bi bile u suprotnosti s Izbornim zakonom BiH. U toj odluci Ustavni sud je zaključio "[...] da je neprijeporno da Izborni zakon BiH predstavlja 'odluku institucija Bosne i Hercegovine' u smislu članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, te da se tim zakonom, između ostalog, utvrđuju načela na kojima moraju biti utemeljeni izborni zakoni i propisi na ostalim razinama vlasti [...]". U tom pogledu, Ustavni sud je, ispitujući ustavnost pobijanog Zakona u svjetlu poštovanja obveza i načela utvrđenih Izbornim zakonom BiH, razmotrio postoji li nadležnost Narodne skupštine da regulira određena pitanja koja su vezana za izborni proces i slijede li osporene odredbe Izbornog zakona RS načela Izbornog zakona BiH. Ustavni sud je zaključio da je za donošenje odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona RS, koje su se ticale sastava i stručne spreme članova te pozicije predsjednika Izbornog povjerenstva Republike Srpske (u daljnjem tekstu: IPRS), kao i utvrđivanja višečlanih izbornih jedinica, postojala nadležnost entitetskog zakonodavca da ta pitanja uredi entitetskim zakonom. Zatim je zaključio da te

odredbe nisu oprečne načelima utvrđenim Izbornim zakonom BiH, zbog čega se tim odredbama ne pokreću pitanja njihove ustavnosti u odnosu na članak III/3.(b), a samim tim ni u odnosu na članak I/2. Ustava Bosne i Hercegovine (*ibid.*, toč. 46.–52. i 60.–54.). S druge strane, Ustavni sud je, razmatrajući pitanje nadležnosti IPRS-a da nadzire rad gradskih i općinskih izbornih povjerenstava i biračkog odbora i ovlasti IPRS-a da kontrolira rad Centra za birački popis, te obvezivanja općinskih povjerenstava da objedinjene rezultate izbora sa svih biračkih mjesta dostavljaju i IPRS-u i SIP-u, zaključio da je tim odredbama prekršeno ustavno načelo prema kojem su entiteti i druge administrativne jedinice u Bosni i Hercegovini dužni pridržavati se, između ostalog, i "odluka institucija Bosne i Hercegovine", zbog čega su te odredbe oprečne članku III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine i načelu vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, Ustavni sud je u toč. 54. i 55. te odluke naglasio:

"54. [...] Ustavni sud opaža kako Izbornim zakonom BiH nije predviđena bilo kakva uloga drugih izbornih povjerenstava u provedbi ovih ovlasti SIP-a, niti mogućnost SIP-a da ove ovlasti prenese na bilo koje drugo izborno povjerenstvo. Dalje, Ustavni sud ukazuje kako je člankom 2.21 Izbornog zakona BiH propisana isključiva mjerodavnost SIP-a da utvrdi mjerodavnost izbornih povjerenstava entiteta, a da su entiteti, na temelju članka 20.11 Izbornog zakona BiH, bili dužni svoje zakone i propise uskladiti s Izbornim zakonom BiH. Dalje, Ustavni sud ukazuje kako je na temelju odredbe članka 2.21 Izbornog zakona BiH SIP donio Odluku o utvrđivanju mjerodavnosti izbornog povjerenstva entiteta, kojom je odlučeno da se, u slučaju da izborni zakoni entiteta 'utvrde mjerodavnost Izbornoga povjerenstva entiteta koja je oprečna ovoj odluci', primjenjivati navedenu Odluku.

55. Imajući u vidu [...] da entiteti (ili druge administrativne jedinice Bosne i Hercegovine) moraju poštovati obveze koje im se nalažu zakonima koje su donijele institucije Bosne i Hercegovine (*op. cit.*, U-14/04 i U-2/11), Ustavni sud smatra kako se pobijanim zakonom ne može propisati mogućnost preuzimanja bilo kojih ovlasti SIP-a, niti se entitetskim zakonom može propisati mogućnost SIP-a da određene svoje ovlasti prenese na druga izborna povjerenstva zato što takva mogućnost nije eksplicitno propisana Izbornim zakonom BiH, jedinim aktom koji može propisivati mjerodavnosti i ovlasti SIP-a, niti je propisana Odlukom o utvrđivanju mjerodavnosti izbornoga povjerenstva entiteta koju je SIP donio na temelju ovlasti koje su mu dane člankom 2.21 Izbornog zakona BiH."

40. Vraćajući se na zahtjeve za ocjenu ustavnosti koji su predmet ovoga postupka, Ustavni sud najprije podsjeća da je Izborni zakon BiH donesen na temelju Aneksa 3 Općeg okvirnog sporazuma za mir pod naslovom "Sporazum o izborima". Naime, taj Aneks je regulirao pitanje organiziranja i održavanja prvih poslijeratnih izbora, a načela i standardi fer i demokratskih izbora koji su sadržani u tome Aneksu predstavljaju osnovu za usvajanje Izbornog zakona BiH, s kojim moraju biti usklađeni entitetski izborni zakoni. Nužno je naglasiti da su se u članku V. Aneksa strane suglasile "[...] osnovati stalno izborno povjerenstvo koje će biti odgovorno za provedbu budućih izbora u Bosni i Hercegovini". Prema tome, Ustavni sud naglašava da je time što je Parlamentarna skupština donijela Izborni zakon BiH, te njegovim stupanjem na snagu i osnivanjem SIP-a kao tijela koje je odgovorno za organiziranje i provedbu izbora uspostavljen jedinstven pravni sustav i institucionalni okvir za neposredne izbore za sve razine vlasti u

Bosni i Hercegovini. To proizlazi kako iz sadržaja članka 1.1 tako i iz drugih odredaba Izbornog zakona BiH.

41. Takav zakonodavni okvir, kako je to već ukazano, u čl. 2.21 i 20.13 Izbornog zakona BiH omogućuje donošenje entitetskih zakona. Međutim, taj okvir istodobno uspostavlja ograničenje da entitetskim zakonima može biti reguliran samo način izbora i sastav izbornih povjerenstava i formiranje višestanih izbornih jedinica, što su pitanja za koja postoji izričita ovlast propisana Izbornim zakonom BiH. Također, iz članka 2.21 stavak (1) Izbornog zakona BiH proizlazi da entitetski zakonodavci ne mogu odlučivati o nadležnostima entitetskih izbornih povjerenstava jer nadležnost tih povjerenstava utvrđuje SIP u skladu s tim Zakonom. SIP je nadležnosti tih povjerenstava regulirao donošenjem Odluke o utvrđivanju nadležnosti kojom je u članku II. propisano: "Ukoliko Izborni zakon entiteta utvrdi nadležnost entitetskoga Izbornog povjerenstva, koja je u suprotnosti s ovom odlukom, primjenjivat će se ova odluka." Osim toga, Ustavni sud naglašava da je u članku 20.11 Izbornog zakona BiH ustanovljena obveza entiteta da moraju uskladiti svoje zakone i propise s Izbornim zakonom BiH. Dakle, iz sadržaja navedenih odredaba jasno proizlazi da Narodna skupština nema ustavnu nadležnost donositi propise o bilo kojim drugim pitanjima provedbe neposrednih izbora u tome entitetu izvan odredaba Izbornog zakona BiH i Odluke o utvrđivanju nadležnosti kao odluka institucija BiH.

42. Ustavni sud zapaža da iz sadržaja odredaba čl. 1., 9., 13., 18., 19., 29., 50., 51., 64., 101., 102., 105., 117., 121. i 241. Izbornog zakona RS, na koje su ukazali podnositelji izaslanici, proizlazi da je Narodna skupština tim odredbama regulirala pitanja koja se odnose na: mogućnost glasanja u inozemstvu; mogućnost kandidiranja nositelja pravosudnih i drugih nespovijih dužnosti; nadležnosti izbornog povjerenstva; raspisivanje i zakazivanje izbora; izgled, sadržaj, svojstva i karakteristike glasačkog listića; vođenje biračkih popisa; ovjeravanje za sudjelovanje na izborima političkih stranaka, neovisnih kandidata, koalicija i listi neovisnih kandidata; ždrijebanja za redosljed na glasačkom listiću; objave rezultata izbora; zaštitu izbornog prava i druga pitanja od značaja za izborni proces. Također, iz navedenih zakonskih odredaba proizlazi da je Izbornim zakonom RS za sva ta pitanja propisana nadležnost Republičkog izbornog povjerenstva i drugih entitetskih organa, dok je člankom 243. Izbornog zakona RS izričito propisano da danom stupanja na snagu tog Zakona u RS prestaju važiti odredbe Izbornog zakona BiH koje se, između ostalog, odnose na provedbu neposrednih izbora u Republici Srpskoj. U svezi s time, Ustavni sud ukazuje da su ta pitanja već regulirana odredbama čl. 1.5, 1.8, 2.21, 2.9, 3.5, 3.6, 4.1, 5.14, 5.15, 5.18, 5.29a i 6.1 Izbornog zakona BiH i da je nadležnost za provedbu tih pitanja isključivo povjerena SIP-u. Također, Ustavni sud ukazuje da je u Odluci broj U-4/12 utvrdio da su neustavne odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona RS kojima su bila regulirana pitanja mjerodavnosti IPRS-a da nadzire rad gradskih i općinskih izbornih povjerenstava i biračkog odbora i ovlasti IPRS-a da kontrolira rad Centra za birački popis, te obvezivanja općinskih povjerenstava da objedinjene rezultate izbora sa svih biračkih mjesta dostavljaju i IPRS-u i SIP-u (*op. cit.*, toč. 54. i 56.–59.).

43. Kod takvog stanja stvari, za Ustavni sud je očito da osporeni zakon nije donesen s ciljem usklađivanja Izbornog zakona RS s odredbama Izbornog zakona BiH u smislu članka 20.11 toga Zakona jer se odredbe osporenog zakona ne odnose "na način izbora i sastav izbornih povjerenstava" u smislu članka 2.21 Izbornog zakona BiH, niti na utvrđivanje višestanih izbornih jedinica u smislu članka 20.13 Izbornog zakona BiH.

U biti, osporenim zakonom koji je donijela Narodna skupština RS ponavlja se tekst odredaba Izbornog zakona BiH i, bez bilo kakve ustavne ovlasti, nadležnost za provedbu izbora na teritoriji entiteta Republike Srpske se povjerava Republičkom izbornom povjerenstvu. Na taj način se, suprotno procedurama propisanim odlukama institucija BiH odnosno Izbornim zakonom BiH i Odlukom o utvrđivanju nadležnosti, nastoji uspostaviti paralelan sustav za provedbu izbora izaslanika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, izbora za zakonodavne, zastupničke i izvršne organe vlasti u Republici Srpskoj, kao i lokalnih izbora u Republici Srpskoj.

44. Ustavni sud naročito ukazuje da Narodna skupština nema nadležnost da člankom 243. Izbornog zakona RS stavi izvan pravne snage propise koje je donijela Parlamentarna skupština u izvršavanju svojih nadležnosti. U tom pogledu, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci o dopustivosti i meritumu broj U-2/22 naglasio da "jedini način prestanka djelovanja navedenih zakona kao odluka donesenih u institucijama BiH mogu biti nove odluke institucija Bosne i Hercegovine, što podrazumijeva da sve dok su zakoni kao odluke institucija BiH na pravnoj snazi entiteti su ih dužni poštovati i nemaju nadležnost za usvajanje bilo kakvih zakonodavnih aktivnosti u tim oblastima" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/22 od 26. svibnja 2022. godine, točka 91., dostupna na www.ustavnisud.ba). Prema tome, imajući u vidu nespornu sadržaj Izbornog zakona BiH, sadržaj osporenog zakona kojim se preuzimaju nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, kao i nespornu praksu Ustavnog suda, jasno je da u Ustavu Bosne i Hercegovine ne postoje odredbe na temelju kojih bi se mogla opravdati ustavnost osporenog zakona koji je donijela Narodna skupština.

45. Polazeći od toga da je iz sadržaja Izbornog zakona RS očigledno da se *ratio* donošenja tog zakona nije sastojao u potrebi za usklađivanjem s odredbama Izbornog zakona BiH i Odlukom o utvrđivanju nadležnosti, te da je protivan Izbornom zakonu BiH, Ustavni sud smatra da je Izborni zakon RS koji je donijela Narodna skupština u cijelosti neustavan jer je protivan Izbornom zakonu BiH kao "odluci institucija BiH". Prema načelu vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, entiteti su dužni poštovati zakone na razini Bosne i Hercegovine. Osim toga, prema članku III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, entiteti su dužni poštovati odluke institucija Bosne i Hercegovine, kao i načelo iz članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojemu su odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće.

46. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da je donošenjem osporenog zakona Narodna skupština postupila suprotno čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine u svezi s Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, zbog čega je taj Zakon u cjelini suprotan čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava BiH.

47. Odlučujući o djelovanju odluke Ustavnog suda, u skladu sa člankom 61. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da Izborni zakon RS prestaje važiti od dana objave toga Zakona u "Službenom glasniku Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS" broj 61/24).

VII. Zaključak

48. Ustavni sud zaključuje da Izborni zakon RS koji je donijela Narodna skupština nije u skladu sa čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine zbog toga što je donošenjem toga Zakona prekršeno ustavno načelo vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem su entiteti dužni poštovati zakone na razini Bosne i Hercegovine, a prema članku III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine dužni su poštovati

"odluke institucija Bosne i Hercegovine", kao i načelo iz članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem su odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće.

49. Na temelju članka 64. stavak (4) Pravila Ustavnog suda, prestaje pravno djelovanje Odluke o privremenoj mjeri broj U-12/24 od 24. srpnja 2024. godine.

50. Na temelju članka 59. st. (1) i (2) i članka 61. st. (1), (2) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

51. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednica

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Seada Palavrić, v. r.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број У-12/24, рјешавајући захтјеве Дениса Звиздића, првог замјеника председавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, и четири делегата у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б), члана 59 ст. (1) и (2), члана 61 ст. (1), (2) и (3) и члана 64 став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Сеада Палаврић, председница

Валерија Галић, потпредседница

Angelika Nußberger, потпредседница

Мирсад Теман, судија

Helen Keller, судија

Ledi Bianku, судија

Марин Вукоја, судија

на сједници одржаној 19. септембра 2024. године
донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одлучујући о захтјевима Дениса Звиздића, првог замјеника председавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, и четири делегата Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за оцјену уставности Изборног закона Републике Српске ("Службени гласник РС" број 61/24),

утврђује се да Изборни закон Републике Српске ("Службени гласник РС" број 61/24) није у складу са чл. I/2, III/3б) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине.

У складу са чланом 61 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине и чл. I/2 и III/3б) Устава Босне и Херцеговине, Изборни закон Републике Српске ("Службени гласник РС" број 61/24) ставља се ван снаге у цијелости и престаје да важи од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске" ("Службени гласник РС" број 61/24).

На основу члана 64 став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, престаје правно дејство Одлуке о привременој мјери број У-12/24 од 24. јула 2024. године.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ**I. Увод**

1. Денис Звиздић, први замјеник предејављујућег Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: подносилац Звиздић), поднио је 17. јула 2024. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену уставности Изборног закона Републике Српске ("Службени гласник РС" број 61/24; у даљњем тексту: Изборни закон РС). Наведени захтјев је регистрован под бројем У-12/24.

2. Подносилац Звиздић је, на основу члана 64 Правила Уставног суда, поднио и захтјев за доношење привремене мјере којом би Уставни суд привремено ставио ван правне снаге Изборни закон РС до доношења коначне одлуке Уставног суда.

3. Шефик Џаферовић, Џенан Ђонлагић, Џемал Смајић и Сафет Софтић, четири делегата у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: подносиоци делегати), поднијели су 30. јула 2024. године захтјев за оцјену уставности одредби чл. 9 и 13, члана 29 ст. (1), (4), (6) – (8), (11) – (15), (17), (19) и (20), члана 50 став (2), члана 51 став (1), члана 64 став (1), члана 101 став (1), члана 102 став (4), члана 105 став (1), члана 117 став (1), члана 121 став (1) и члана 241 Изборног закона РС. Наведени захтјев је регистрован под бројем У-15/24.

4. Подносиоци делегати су, на основу члана 64 Правила Уставног суда, поднијели и захтјев за доношење привремене мјере којом би Уставни суд привремено ставио ван правне снаге оспорене одредбе Изборног закона РС до доношења коначне одлуке Уставног суда.

II. Поступак пред Уставним судом

5. Уставни суд је Одлуком о привременој мјери број У-12/24 од 24. јула 2024. године (доступна на www.ustavnisud.ba) усвојио захтјев подносиоца Звиздића и Изборни закон РС привремено ставио ван правне снаге до доношења коначне одлуке Уставног суда о поднесеном захтјеву.

6. Уставни суд је, у складу са чланом 32 став (1) Правила Уставног суда, донио одлуку о спајању предмета бр. У-12/24 и У-15/24 те је одлучио да ће у тим предметима водити један поступак и донијети једну одлуку под бројем У-12/24.

7. На основу члана 23 став (2) Правила Уставног суда, од Народне скупштине Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина) затражено је 23. јула и 1. августа 2024. године да достави одговоре на захтјеве у року од 30 дана од пријема дописа. Такође, на основу члана 34 Правила Уставног суда, од Централне изборне комисије Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: ЦИК) затражено је 22. јула и 1. августа 2024. године изјашњење на захтјеве за оцјену уставности у контексту надлежности ЦИК-а.

8. Народна скупштина у остављеном року није доставила одговор на захтјев. ЦИК је 5. августа 2024. године доставио изјашњење на захтјеве.

III. Захтјев**Релевантне чињенице**

9. Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Парламентарна скупштина), "[у] складу са чланом II 1, чланом IV 1, 2 и 4а) и чланом V 1а) Устава Босне и Херцеговине и чланом V Анекса 3 (Споразум о изборима) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, с циљем промовисања слободних, фер и

демократских избора којима се обезбјеђује остваривање демократских циљева [...]", у августу 2001. године усвојила је Изборни закон Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Изборни закон БиХ), који је накнадно мијењан и допуњаван. На основу члана 2.21 Изборног закона БиХ, ЦИК је донио Одлуку о утврђивању надлежности изборне комисије ентитета (у даљњем тексту: Одлука).

10. Након доношења Изборног закона БиХ и Одлуке у ентитетима су, с циљем хармонизације изборног легислативног оквира, те ради потребе да сви закони слиједу основна начела и стандарде утврђене Изборним законом БиХ, донесени Изборни закон РС ("Службени гласник РС" бр. 34/02, 35/03, 24/04, 19/05, 24/12, 94/12 – одлука Уставног суда Босне и Херцеговине, 109/12, 45/18 и 18/20), Закон о оснивању органа за спровођење избора у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине ФБиХ" број 26/02) и Изборни закон Брчко дистрикта Босне и Херцеговине ("Службени гласник БДБиХ" бр. 17/08 и 43/08).

11. Уставни суд је Одлуком о допуствости и меритуму број У-4/12 од 26. маја 2012. године (доступна на www.ustavnisud.ba) дјелимично усвојио захтјев за оцјену уставности и утврдио да одредбе члана 4 став 1 тачка 1 и члана 6 ст. 1 и 3 Закона о измјенама и допунама Изборног закона Републике Српске ("Службени гласник РС" број 24/12) нису у складу са чл. I/2 и III/36) Устава Босне и Херцеговине. Наиме, Уставни суд је закључио да се тим одредбама крши уставно начело према којем су ентитети и друге административне јединице у Босни и Херцеговини дужни да се придржавају, између осталог, и "одлука институција Босне и Херцеговине". Уставни суд је утврдио да су наведене одредбе противне начелима из одговарајућих одредби Изборног закона БиХ, чиме се крши и начело владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине. С друге стране, Уставни суд је закључио да су одредбе члана 3 ст. 2 и 4 и члана 11 Закона о измјенама и допунама Изборног закона Републике Српске ("Службени гласник РС" број 24/12) у складу са чл. I/2 и III/36) Устава Босне и Херцеговине јер садржај тих одредби слиједи општа начела утврђена Изборним законом БиХ као "одлуком институција Босне и Херцеговине", чиме се не доводи у питање поштовање начела владавине права.

12. Народна скупштина Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина), на сједници одржаној 19. априла 2024. године, донијела је Изборни закон РС. Након околчане процедуре за заштиту виталног националног интереса, оспорени закон је проглашен Указом о проглашењу Изборног закона РС ("Службени гласник РС" број 61/24 од 9. јула 2024. године) те је ступио на снагу 17. јула 2024. године.

Наводи из захтјева**1. Наводи подносиоца Звиздића**

13. Подносилац Звиздић сматра да је Изборни закон РС супротан одредбама чл. I/2 и III/36) Устава Босне и Херцеговине.

а) Наводи о неусаглашености Изборног закона РС са чланом I/2 Устава Босне и Херцеговине

14. Аргументујући наводе о кршењу начела владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине, подносилац Звиздић је навео да је Народна скупштина дужна да поштује хијерархију правних аката и да нема уставна овлашћења да усваја законе или било које друге прописе који су у супротности с Уставом Босне и Херцеговине и државним законима, нити да преузима надлежности које припадају државним институцијама. У вези с тим,

подносилац Звиздић је навео да су оспореним законом регулисана питања као што су "[...] рад органа за спровођење избора, бирачки спискови, овјера и кандидирање за изборе, спровођење избора, заштита изборног права, правила понашања у изборној кампањи, избор председника и потпредседника Републике Српске, избор делегата у Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине из Републике Српске, поновљени, одгођени и пријевремени избори, финансирање изборне кампање, медији у изборној кампањи и изборни проматрачи". Подносилац Звиздић указује да та питања нису спорна уколико се регулишу тако да разрађују одређене одредбе Изборног закона БиХ. Међутим, он истиче да су Изборним законом БиХ већ регулисана сва та питања и да оспорени закон већину тих питања регулише на очигледно другачији начин, односно да су одредбе Изборног закона РС у колизији с Изборним законом БиХ.

15. Подносилац Звиздић напомиње да таква ситуација није била с раније важећим Изборним законом РС који је, према свом обиму и садржају, био доста мањи и њиме су била регулисана само одређена питања "[...] као што су органи за спровођење избора, предизборне активности политичких странака и независних кандидата и финансирање изборне кампање, вишечлане изборне јединице и избор народних посланика, избор локалних и градских органа и избор за савјете мјесних заједница". Такође указује да је о измјенама и допунама тог закона одлучивао Уставни суд БиХ у предмету број У-4/12 (*op. cit.*) и да је ставио ван снаге одређене одредбе којима су проширене надлежности Изборне комисије Републике Српске којима су преузете одређене надлежности ЦИК-а. Према мишљењу подносиоца Звиздића, у конкретном случају је идентична ситуација јер су проширене надлежности Републичке изборне комисије. Међутим, подносилац Звиздић сматра да у том предмету целокупан Изборни закон РС није усклађен с Уставом БиХ и Изборним законом БиХ с аспекта начела владавине права јер прешироко задире у државне надлежности и регулише питања која нису у надлежности Народне скупштине. Подносилац Звиздић наводи да на то указује и чињеница да Изборни закон РС садржи чак 245 чланова, док је ранији који је престао да важи садржавао само 68 чланова. Подносилац Звиздић нарочито указује да се *ratio* доношења оспореног закона најбоље види у изјавама политичких представника из ентитета РС, односно председника РС, из којих произлази да је циљ "развластити Централну изборну комисију на подручју Републике Српске" и да се наредни општи избори у БиХ организују искључиво према Изборном закону РС, што је директно кршење начела владавине права и територијалног интегритета и суверенитета државе.

16. Осим наведеног, подносилац Звиздић је указао на то да је оспорени Изборни закон РС у супротности и с једним од 14 приоритета из Мишљења Европске комисије, и то приоритетом 1, који гласи: "Обезбиједити да се избори спроведу у складу с европским стандардима тако што ће се спровести релевантне препоруке ОЕБС-а/ОДИНХ-а и Венецијанске комисије, обезбиједити транспарентност финансирања политичких странака и одржати локалне изборе у Мостару". Затим је навео да је након усвајања спорног закона реаговао ОЕБС који је у саопштењу за јавност навео: "Успостава паралелних структура које подривају укупну безбједност и стабилност земље је против уставног поретка Босне и Херцеговине. Ентитети у БиХ нису од завршетка рата 1995. године никада имали надлежност над спровођењем избора у земљи [...]" Осим

тога, подносилац Звиздић сматра да је Изборни закон РС супротан Кодексу доброг владања у изборним питањима који је усвојила Венецијанска комисија, те да је и "[...] с аспекта усклађености с *acquis*-ем Европске уније, јасно и недвосмислено [...] да Европска унија тражи јаку Централну изборну комисију БиХ, квалитетан државни изборни закон, јаке изборне комисије и транспарентност у финансирању политичких партија и кампања, а посебно у погледу улоге медија".

б) Наводи о неусаглашености Изборног закона РС са чланом III/36) Устава Босне и Херцеговине

17. У вези с наводима о неусаглашености Изборног закона РС са чланом III/36) Устава Босне и Херцеговине, подносилац Звиздић сматра да је Изборни закон РС неуставан јер је "у потпуности у колизији с Изборним законом БиХ као одлуком институција Босне и Херцеговине" и односи се на питања која су недвосмислено дефинисана Изборним законом БиХ.

18. Наиме, подносилац Звиздић сматра да се одредбама Изборног закона РС "поново покушава одузети надлежност државној институцији". Према његовој оцјени, нарочито је споран садржај члана 29 Изборног закона РС којим су установљене надлежности Републичке изборне комисије. У вези с тим је истакао да су у Поглављу 2, у члану 2.9 Изборног закона БиХ, јасно и императивно прописане надлежности ЦИК-а, а између осталих то су управо надлежности које су чланом 29 Изборног закона РС "пренесене" на Републичку изборну комисију. При томе наглашава да из члана 2.9 тачка 4 и члана 3.8 став 5 Изборног закона БиХ произлази да је ЦИК једини надлежан да уређује сва питања у вези са Центром за бирачки списак. Такође, ЦИК је донио Правилник о вођењу Централног бирачког списка ("Службени гласник БиХ" број 37/10) којим није предвиђена било каква улога ентитетских изборних комисија у том процесу. Међутим, како наводи, у члану 29 Изборног закона РС прописано је "да је [Републичка изборна комисија] одговорна за тачност, ажурност и укупни интегритет Бирачког списка за територију Републике Српске". С обзиром на то, подносилац Звиздић сматра да се "[и]здвајањем Бирачког списка за Републику Српску од Централног бирачког списка који се води за читаву територију Босне и Херцеговине покушава [...] створити паралелни систем и на тај начин угрозити суверенитет и територијални интегритет државе и државних институција [...]". Осим тога, подносилац Звиздић је навео да је неспорно да Изборни закон БиХ предвиђа могућност формирања ентитетских изборних комисија, али да је у члану 2.21 Изборног закона БиХ прописано да се "[и]зборне комисије ентитета формирају [...] према закону ентитета, а у складу са овим законом. Њихову надлежност утврђује Централна изборна комисија БиХ у складу с овим законом. Начин избора и састав свих других изборних комисија утврђује се законом ентитета, а у складу с одредбама овог закона". У вези с тим, наглашава да је Уставни суд БиХ у Одлуци број У-4/12 заузео став да је Изборни закон БиХ основни закон којим се утврђују, како је већ речено, не само избори за државне органе власти већ и начела на којима морају бити засновани изборни закони и прописи на осталим нивоима власти.

19. Подносилац Звиздић је даље навео да се Изборним законом РС ЦИК као једина надлежна институција за спровођење избора у Босни и Херцеговини у потпуности искључује из изборног процеса за ниво ентитета РС и за локалне изборе у РС. У вези с тим, подносилац Звиздић

указује да је у чл. 18 и 19 Изборног закона РС прописан начин расписивања и вријеме одржавања избора у Републици Српској, те да је прописано да Републичка изборна комисија расписује изборе у Републици Српској и да упутом утврђује садржај пријаве за овјеру за учешће на изборима. Те одредбе су, како је наведено, у потпуности у колизији са чл. 1.13 и 1.14 Изборног закона БиХ јер се њима прописује потпуно преузимање надлежности ЦИК-а у погледу расписивања и спровођења избора. У том погледу, подносилац захтјева наводи да "[...] ентитети у Босни и Херцеговини никада нити једним прописом нису добили надлежност за провођење избора у БиХ, па их нису ни могли проводити у пракси [...]". Због тога наводи да су те одредбе Изборног закона РС "еклатантан" примјер повреде члана III/36) Устава Босне и Херцеговине.

20. Такође, подносилац Звиздић је навео да је садржај члана 243 Изборног закона РС кључни разлог због којег је поднио захтјев за оцјену уставности цијелог закона. Сматра да је евидентно да се тим чланом "искључује" примјена Изборног закона БиХ на подручју РС, што је у потпуности у супротности са чл. I/2 и III/36) Устава БиХ. Осим тога, наглашава да се тим законом прописује и поступак избора и именовања делегата у Дом народа Парламентарне скупштине, што је већ прописано чланом 9.12 Изборног закона БиХ. Због тога сматра да успостављање или задуживање било којег другог тијела осим ЦИК-а за организовање и спровођење избора представља стварање паралелног изборног система од стране законодавне власти у Републици Српској и кршење уставног поретка БиХ, а уједно и Дејтонског мировног споразума.

2. Наводи подносилаца делегата

21. Подносиоци делегати сматрају да је Изборни закон РС супротан одредбама чл. I/2, III/36) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине.

22. Подносиоци делегати су навели да је у нормативној хијерархији правних прописа Изборни закон БиХ акт више правне снаге у односу на ентитетске изборне законе и да ентитети не могу својим прописима да преузимају надлежности које су Изборним законом БиХ дате ЦИК-у. Такође, наводе да, у складу са чланом 20.11 Изборног закона БиХ, ентитетски изборни закони морају бити усклађени с државним изборним законом. Затим су указали да је ЦИК на сједници од 6. фебруара 2002. године донио одлуку којом је на јасан, прецизан и предвидљив начин прописан правни оквир надлежности које ЦИК додјељује ентитетским изборним комисијама. У том погледу, подносиоци делегати су навели да се ентитетским изборним комисијама не може дати више надлежности него што им је додијељено Изборним законом БиХ и наведеном одлуком, због чега сматрају да је Изборни закон РС усвојен супротно процедурама прописаним чл. 2.21 и 20.11 Изборног закона БиХ и Одлуком, што је за посљедицу имало кршење одредби чл. I/2, III/36) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине. Осим тога, подносиоци делегати сматрају да се у конкретном случају ради о покушају противправног суспендовања уставног поретка државе Босне и Херцеговине и проузроковања таквог степена и интензитета правне несигурности који недвосмислено може да се сматра покушајем измјене надлежности расподијељених између државе Босне и Херцеговине и ентитета, с намјером узурпирања надлежности ЦИК-а и стварања паралелног изборног система супротног демократском карактеру државе Босне и Херцеговине.

23. Затим, подносиоци делегати су детаљно навели садржај појединачних одредби Изборног закона РС за које

сматрају да су противне одредбама Изборног закона БиХ. У том погледу, подносиоци делегати су указали да је одредба члана 9 став (3) Изборног закона РС супротна члану 1.5 став (4) Изборног закона БиХ и да је одредба члана 13 став (2) Изборног закона РС супротна члану 1.8 став (1) Изборног закона БиХ. Затим су навели да је члан 29 став (1) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (2а) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (4) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (1) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (6) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (4) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (7) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (4а) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (8) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (5) Изборног закона Босне и Херцеговине, да је члан 29 став (11) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (6) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (12) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (7) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (13) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (8) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (14) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (9) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (15) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (10) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (17) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (12) Изборног закона БиХ, да је члан 29 став (19) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (14) Изборног закона БиХ те да је члан 29 став (20) Изборног закона РС противан члану 2.9 став (15) Изборног закона БиХ. Даље, подносиоци делегати су навели да је одредба члана 50 став (2) Изборног закона РС противан члану 3.5 став (2) Изборног закона БиХ, да је одредба члана 51 став (1) Изборног закона РС противна члану 3.6 став (1) Изборног закона БиХ, да је одредба члана 64 став (1) Изборног закона РС противна члану 4.1 став (1) Изборног закона БиХ, да је одредба члана 101 став (1) Изборног закона РС противна члану 5.14 став (1) Изборног закона БиХ, да је одредба члана 102 став (4) Изборног закона РС противна члану 5.15 став (2) Изборног закона БиХ, да је одредба члана 105 став (1) Изборног закона РС противна члану 5.18 став (1) Изборног закона БиХ, да је члан 117 став (1) Изборног закона РС противан члану 5.29а став (1) Изборног закона БиХ те да је одредба члана 121 став (1) Изборног закона РС противна одредби члана 6.1 став (1) Изборног закона БиХ.

24. На основу тога, подносиоци делегати сматрају да су оспорене одредбе Изборног закона РС противне члану I/2 Устава Босне и Херцеговине јер нису усклађене са чланом 20.11 Изборног закона БиХ и да су противне члану III/36) Устава Босне и Херцеговине јер тим одредбама настоји да се изврши противправна промјена распоређених надлежности. У вези с наведеним, подносиоци сматрају и да одредба члана 243 Изборног закона РС, којом је прописано да се ступањем на снагу тог закона неће примјењивати одредбе Изборног закона БиХ, представља неустанован покушај да се актом нижег нивоа власти ставља ван снаге закон више правне снаге који је усвојила Парламентарна скупштина, што је противно чл. I/2, III/36) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине.

25. У вези с наводима о кршењу члана VI/5 Устава Босне и Херцеговине, подносиоци су навели да из те одредбе може да се изведе начело *stare decedis* према којем једном заузето правно тумачење треба примјењивати онако како је одлучено. У том погледу, подносиоци делегати су се позвали на начело нормативне хијерархије правних прописа (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број V-1/11 од 13. јула 2012. године, тачка 67,

доступна на www.ustavnisud.ba) и начело поштовања процедуре усвајања закона (види Уставни суд, Одлука о допуштовости и меритуму број У-25/13 од 23. јануара 2014. године, тачка 41, доступна на www.ustavnisud.ba). Затим су указали да је Уставни суд та начела поновио и у предмету број У-4/12 (*op. cit.*) у којем је одлучивао о уставности одредби раније важећег Изборног закона РС. На основу тога, подносиоци делегати сматрају да је Народна скупштина, на основу члана VI/5 Устава Босне и Херцеговине, имала обавезу "да пропис у истом или сличном садржају више не усваја". Упркос томе, како је наведено, Народна скупштина је поступила супротно начелу пресуђене ствари тако што је одредбе у члану 29 ст. (4) и (6) Изборног закона РС, за које је Уставни суд у Одлуци број У-4/12 у тач. 54 и 56–59 утврдио да су неуставне, поново уврстила и усвојила у оспореном Изборном закону РС, што је противно члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине.

ц) Одговор на захтјеве

26. Народна скупштина није у остављеном року дала одговор на захтјеве.

д) Изјашњење ЦИК-а

27. ЦИК је у изјашњењу навео да Изборни закон БиХ не допушта да ентитетска комисија Републике Српске преузме његове надлежности, што се настојало постићи доношењем измјена и допуна Изборног закона РС током 2012. године и доношењем оспореног Изборног закона РС. Затим је навео да није спорно да Изборни закон предвиђа могућност формирања ентитетских изборних комисија, али да је у члану 2.21 Изборног закона БиХ утврђено да се изборне комисије формирају у складу с Изборним законом БиХ, да њихову надлежност утврђује ЦИК те да та надлежност не смије бити науштрб надлежности ЦИК-а. У том погледу, у изјашњењу је наведено да је ЦИК надлежност ентитетских изборних комисија утврдио Одлуком о утврђивању надлежности изборне комисије ентитета ("Службени гласник БиХ" број 3/02; у даљњем тексту: Одлука о утврђивању надлежности). Такође је наведено да је у тачки 5 Анекса 3 Општег оквирног споразума за мир у БиХ јасно назначено: "Стране су сагласне основати сталну изборну комисију која ће бити одговорна за спровођење будућих избора у Босни и Херцеговини". ЦИК наводи да се из тога јасно види његова улога као тијела које спроводи изборе у Босни и Херцеговини.

IV. Релевантни прописи

28. У Уставу Босне и Херцеговине релевантне одредбе гласе:

*Члан I став 2.
Босна и Херцеговина*

2. Демократска начела

Босна и Херцеговина је демократска држава, која функционише на принципу владавине права и на основу слободних и демократских избора.

Члан III став 3. тачка б)

3. Правни поредак и надлежности институција

б) Ентитети и њихове ниже јединице у потпуности ће поштовати овај Устав, којим се стављају ван снаге одредбе закона Босне и Херцеговине и одредбе устава и закона ентитета које су у супротности с њим, као и одлуке институција Босне и Херцеговине. Општи принципи

међународног права представљају интегрални дио правног поретка Босне и Херцеговине и ентитета.

*Члан IV став 4. тач. а) и е)
Парламентарна скупштина*

4. Овлашћења

Парламентарна скупштина је надлежна за:

а) Доношење закона потребних за спровођење одлука Предсједништва или за извршавање надлежности Скупштине по овом Уставу.

[...]

е) Друга питања потребна за извршавање њезиних дужности или оних обавеза које су јој узајамним споразумом додијелили ентитети.

*Члан VI став 5.
Уставни суд*

5. Одлуке

Одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

29. Анекс 3 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини у релевантном дијелу гласи:

Анекс 3

Споразум о изборима

С циљем промицања слободних, поштених и демократских избора и постављања темеља репрезентативне управе те обезбјеђења поступног постизања демократских циљева у цијелој Босни и Херцеговини, у складу с одговарајућим документима Организације за безбједност и сарадњу у Европи (ОЕСС), Република Босна и Херцеговина, Федерација Босне и Херцеговине и Република Српска ("стрране") споразумјеле су се како сlijеди:

Члан V

Стална изборна комисија

Стране су сагласне основати сталну изборну комисију, која ће бити одговорна за спровођење будућих избора у Босни и Херцеговини.

30. Изборни закон Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 – одлука УСБиХ, 63/11 – одлука УСБиХ, 15/12 – рјешење УСБиХ, 11/13 – рјешење УСБиХ, 18/13, 7/14, 31/16, 1/17 – одлука УСБиХ, 54/17 – рјешење УСБиХ, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24, 24/24 – исправка)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени прецишћени текст сачињен у Уставном суду, који гласи:

Члан 1.1

Овим законом уређује се избор чланова и делегата Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и чланова Предсједништва Босне и Херцеговине, те утврђују принципи који важе за изборе на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини.

Члан 1.5 ст. (3), (4) и (5)

Централна изборна комисија БиХ ће посебним прописом, у складу са овим Законом, регулисати комплетан поступак гласања у дипломатско-конзуларном представништву БиХ (поступак и рокове пријављивања за гласање, именовање бирачких одбора, утврђивање броја и распореда бирачких мјеста и поступак спровођења избора).

Централна изборна комисија БиХ утврдиће број и распоред бирачких мјеста у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ према критеријумима из члана 5.2 овог Закона.

Централна изборна комисија БиХ именоване бирачке одборе за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ тако да се у сваком бирачком одбору обезбиједи заступљеност чланова из сваког конститутивног народа.

Члан 1.8 став (1)

Судије редовних и уставних судова, тужилоци и њихови замјеници, правобраниоци и њихови замјеници, омбудсмени и њихови замјеници, нотари, полицијски службеници, државни службеници, генерални ревизори и замјеници генералног ревизора у институцијама у Босни и Херцеговини и гувернер и вицегувернери Централне банке Босне и Херцеговине, припадници Оружане снаге Босне и Херцеговине, припадници Обавјештајно-сигурносне агенције Босне и Херцеговине, као и дипломатски и конзуларни представници Босне и Херцеговине у иностранству, који имају дипломатски статус у складу с Бечком конвенцијом о дипломатским односима из 1961. године, могу се кандидовати за јавну изборну функцију само ако претходно поднесу оставку на свој положај или поступе у складу са законима којима се регулише њихов статус. Ако Централна изборна комисија БиХ утврди да лице из овог става није поднијело оставку на положај или није поступило у складу са законом којим се регулише његов статус у периоду од овјере кандидатуре до штампања гласачких листића, уклониће се име овог лица с овјерених кандидатских листића, а ако се исто утврди након штампања гласачких листића, таквом лицу неће бити додијељен мандат ако га освоји. У поступку утврђивања ових чињеничних околности, институције су дужне доставити податке из евиденције кандидата на захтјев Централне изборне комисије БиХ, а кандидати су дужни доставити доказ да су ријешили свој статус.

Члан 1.13

Пријава за овјеру за учешће на изборима укључује изјаву потписану од предсједника политичке партије, коалиције, независног кандидата, представника листе независних кандидата, регистрованог удружења, или другог регистраног организованог облика дјеловања националних мањина и групе од најмање 40 грађана који имају бирачко право, да ће се та политичка партија, коалиција, независни кандидати, регистрована удружења, други организовани облици дјеловања националних мањина у својим активностима придржавати Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини.

Члан 1.14

Избори на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини одржавају се прве недеље у октобру, осим ако се овај датум не подудара са обиљежавањем вјерског празника једног од конститутивних народа Босне и Херцеговине. Изборе које није могуће одржати прве недеље у октобру, због подударања са вјерским празником, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине заказује за недељу након прве недеље у октобру која се не подудара са вјерским празником.

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине расписује изборе у складу са овим законом обавјештава све надлежне органе на свим нивоима власти и јавност о датуму одржавања избора најмање 150 дана прије одржавања избора, осим ако одредбама Поглавља 14 овог закона није другачије одређено.

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине објављује датуме избора за све нивое власти у "Службеном гласнику БиХ", у службеним гласилима

ентитета и "Службеном гласнику Брчко Дистрикта" и средствима јавног информисања.

Члан 2.21

Изборне комисије ентитета формирају се према закону ентитета, а у складу са овим законом. Њихову надлежност утврђује Централна изборна комисија Босне и Херцеговине у складу са овим законом.

Начин избора и састав свих других изборних комисија утврђује се законом ентитета, а у складу са одредбама овог закона.

Члан 2.9

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је независан орган који подноси извјештај непосредно Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и чија овлаштења из ње произилазе. Централна изборна комисија Босне и Херцеговине:

1. координира, надгледа и регулише законитост рада свих изборних комисија и бирачких одбора у складу са овим законом;

2. доноси административне прописе за провођење овог закона;

2а. доноси одлуку о одржавању непосредних избора у Босни и Херцеговини, прописаних овим законом;

[...]

4. одговорна је за израду, тачност, и вођење Централног бирачког списка за територију Босне и Херцеговине;

[...]

5. овјерева политичке странке, коалиције, листе независних кандидата и независне кандидате за учешће на свим нивоима непосредних избора у Босни и Херцеговини;

6. потврђује и овјерава листе кандидата и кандидате за све нивое непосредних и посредних избора у Босни и Херцеговини обухваћених овим законом;

7. одговорна је за правовремено штампање, дистрибуцију и безбједност гласачких листића и формулара за непосредне изборе на свим нивоима у Босни и Херцеговини;

8. доноси ближе прописе и одговорна је за благовремену набавку, дистрибуцију и безбједност изборних технологија, те друге одговарајуће техничке опреме за непосредне изборе на свим нивоима власти у БиХ и доноси подзаконске акте у вези с инсталацијом и кориштењем изборних технологија;

[...]

10. утврђује садржај и форму гласачких листића за све нивое непосредних избора у Босни и Херцеговини;

11. утврђује и потврђује резултате свих непосредних и посредних избора обухваћених овим законом, овјерава да су ти избори спроведени у складу са овим законом и објављује резултате свих непосредних и посредних избора обухваћених овим законом;

[...]

16. доноси одлуку о престанку мандата изабраног званичника на свим нивоима непосредних и посредних избора у Босни и Херцеговини обухваћених овим Законом, а води и претходни поступак, гдје је потребно, о утврђивању чињеничног стања (у случају када је изабрани званичник поднио оставку, да је то учинио својом вољом);

[...]

Члан 3.5 став (2)

Централна изборна комисија БиХ води Централни бирачки списак за територију Босне и Херцеговине на основу евиденције надлежног државног органа који води регистар грађана Босне и Херцеговине у складу са Законом

о централној евиденцији и размјени података, осим ако овим Законом није другачије одређено.

Члан 3.6 став (1)

Централна изборна комисија БиХ одговорна је за тачност, ажурност и укупни интегритет Централног бирачког списка.

Члан 4.1

Да би учествовали на изборима, политичке странке, независни кандидати, коалиције и листе независних кандидата овјеравају се код Централне изборне комисије Босне и Херцеговине.

Члан 5.14 став (1)

Централна изборна комисија БиХ утврђује изглед, садржај, својства и карактеристике гласачког листића за све нивое непосредних избора у Босни и Херцеговини.

Члан 5.15

Гласачки листић садржи само сљедеће податке:

1. датум избора;
2. назив органа за који се врши избор;
3. називе политичких странака, коалиција, листи независних кандидата и имена независних кандидата са ознаком 'независни кандидат', по редослиједу утврђеном на збирној листи жријебањем проведеним како би се одредио њихов редослијед на гласачком листићу, као и имена свих кандидата на листама; и
4. упутство о начину испуњавања гласачког листића.
5. упутство гласачу за кориштење изборних технологија које утичу на начин гласања.

За сваку политичку странку, коалицију, листу независних кандидата и независног кандидата, жријебањем се извлачи број, како би се одредио њихов редослијед на гласачком листићу. Број добијен жријебањем користи се за одређену политичку странку или коалицију за сваки ниво избора за који се та политичка странка или коалиција појављује на гласачком листићу. Централна изборна комисија Босне и Херцеговине објављује мјесто, датум и вријеме одржавања жријебања за редослијед на гласачком листићу. Представници политичких странака, коалиција, листа независних кандидата, независних кандидата и други акредитовани посматрачи могу присуствовати жријебању.

Члан 5.18

Ако се име бирача не налази на изводу из Централног бирачког списка зато што се бирач регистровао да гласа ван земље, а вратио се да гласа лично у Босни и Херцеговини, његово име додаје се на посебан формулар који садржи све податке као и извод из Централног бирачког списка. Бирач се потписује на извод и има право да гласају непотврђеним - ковертираним гласачким листићем, у складу са одредбама овог закона.

Личне исправе бирача задржавају се док бирач не врати непотврђени - ковертирани гласачки листић у запечаћеној коверти. Бирач ставља свој гласачки листић у посебну коверту, на којој ће се назначити подаци на основу којих се може провјерити његово бирачко право. Коверта ће бити запечаћена прије него што је бирач убаца у гласачку кутију. Послије затварања бирачког мјеста и отварања гласачких кутија у складу са одредбама овог закона, гласачки одбор броји непотврђене - ковертиране гласачке листиће из гласачке кутије и записује добијени број у записник о раду бирачког одбора, те пакује и доставља све запечаћене коверте општинској изборној комисији. Општинска изборна комисија просљеђује Централној изборној комисији Босне и Херцеговине пакете

запечаћених коверти са свих бирачких мјеста у тој општини. Централна изборна комисија Босне и Херцеговине потврђује да се тај бирач регистровао да гласа ван земље, као и бирачко право тог бирача прије него се отвори коверта и прије него што гласачки листић буде пребројан. Ако не може бити потврђено да се тај бирач регистровао за гласање ван земље и да има бирачко право, коверта се не отвара, нити се броји.

Члан 5.29а

Централна изборна комисија БиХ објављује прелиминарне, незваничне и некомплетне резултате избора за све нивое власти за које се избори одржавају, према сљедећем распореду:

- а) прве резултате у 24.00 часа на дан одржавања избора,
- б) два пута у току наредна 24 сата,
- ц) у наредних пет дана свака 24 сата,
- д) наредних дана сваких 48 сати, све до објављивања коначних, службених и комплетних резултата избора.

Члан 6.1

Заштиту изборног права обезбјеђују изборне комисије и Апелационо одјељење Суда Босне и Херцеговине.

Члан 20.11

Ентитети усклађују своје законе и прописе с овим законом у року од четрдесет пет (45) дана од дана ступања на снагу овог закона.

31. Одлука о утврђивању надлежности Изборне комисије ентитета ("Службени гласник БиХ" број 3/02) у релевантном дијелу гласи:

I

Изборна комисија ентитета, установљена на основу Изборног закона ентитета, надлежна је да обавља сљедеће послове:

1. Стара се о правилној примјени Изборног закона ентитета и Изборног закона Босне и Херцеговине;
2. Обезбјеђује да сви захтјеви за овјеру учешћа за избор председника и потпредседника Републике Српске, посланика Народне скупштине Републике Српске, Представничког дома Парламента Федерације БиХ и кантоналних скупштина, буду састављени у складу с Изборним законом Босне и Херцеговине и доставља их на одобрење Изборној комисији Босне и Херцеговине;
3. Предлаже буџет за провођење избора за ниво за који је надлежан ентитет, у складу са чланом 1.2. Изборног закона Босне и Херцеговине;
4. Акредитује овјерену политичку странку, коалицију, листу независних кандидата или независног кандидата, као посматраче у изборној јединици у којој се та политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидати, кандидују;
5. Издаје акредитације за посматраче који надгледају рад изборних комисија ентитета;
6. Утврђује висину накнаде члановима изборних комисија и члановима бирачких одбора;
7. Обавља и друге послове по захтјеву Изборне комисије Босне и Херцеговине.

II

Уколико Изборни закон ентитета утврди надлежност Изборне комисије ентитета која је у супротности с овом одлуком, примјењиваће се ова одлука.

32. Изборни закон Републике Српске ("Службени гласник РС" број 61/24) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1. став (1)

(1) Овим законом уређују се избор и именоване посланика Народне скупштине Републике Српске и делегата Вијећа народа Републике Српске, председника и потпредседника Републике Српске, делегата Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине из Републике Српске, одборника скупштине града, одборника скупштине општине, избор и опозив градоначелника града и начелника општине, избор чланова савјета мјесне заједнице, именоване органа за спровођење избора, заштита изборног права, правила понашања у изборној кампањи, финансирање изборне кампање, као и друга питања од значаја за спровођење овога закона.

Члан 9. став (3)

(3) Републичка изборна комисија утврдиће број и распоред бирачких мјеста у дипломатско конзуларним представништвима Босне и Херцеговине према критеријумима из члана 88. овога закона.

Члан 13. ст. (1) и (2)

(1) Судије редовних и уставних судова, тужиоци и њихови замјеници, правобраниоци и њихови замјеници, омбудсмени и њихови замјеници, чланови судова/домова/савјета за људска права, нотари, полицијски службеници, главни ревизори и замјеници главног ревизора у институцијама Републике Српске и Босне и Херцеговине и гувернер и вицегувернери Централне банке Босне и Херцеговине, припадници Оружаних снага Босне и Херцеговине, припадници Обавјештајно безбједносне агенције Босне и Херцеговине, као и дипломатски и конзуларни представници БиХ у иностранству, који имају дипломатски статус у складу с Бечком конвенцијом о дипломатским односима (из 1961. године), могу се кандидовати за јавну изборну функцију само ако претходно поднесу оставку на ту функцију или поступе у складу са законима који регулишу њихов статус.

(2) Ако Републичка изборна комисија утврди да лице из става 1. овог члана није поднијело оставку на функцију или није поступило у складу са законом којим се регулише његов статус у периоду од овјере кандидатуре до штампања гласачких листића извршиће се уклањање имена овог лица са овјерених кандидатских листи, а ако се исто утврди након штампања гласачких листића, таквом лицу неће бити додијељен мандат ако га освоји.

Члан 18.

Пријава за овјеру за учествовање на изборима укључује изјаву, потписану од председника политичке странке, коалиције или независног кандидата, да ће се та политичка странка, коалиција или независни кандидат у својим активностима придржавати Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и Устава Републике Српске, а чији садржај Републичка изборна комисија утврђује упутством.

Члан 19. ст. од (1) до (3)

(1) Избори на републичком и локалном нивоу одржавају се прве недеље у октобру, осим ако се овај датум не подудара с обиљежавањем вјерског празника једног од конститутивних народа Републике Српске.

(2) Изборе које није могуће одржати прве недеље у октобру, због подударања с вјерским празником, Републичка изборна комисија заказује за недељу након прве недеље у октобру која се не подудара са вјерским празником.

(3) Републичка изборна комисија расписује изборе у складу с овим законом, обавјештава све надлежне органе и јавност о датуму одржавања избора најмање 150 дана

прије одржавања избора, осим ако одредбама Главе XV овог закона није другачије одређено.

Члан 29.

Републичка изборна комисија:

1) доноси одлуку о одржавању непосредних избора у Републици Српској, прописаних овим законом,

2) доноси подзаконске акте за спровођење овог закона,

[...]

4) координише, надгледа и регулише законитост рада градских, односно општинских изборних комисија и бирачких одбора у складу с овим законом,

[...]

6) одговорна је за тачност, ажурност и укупни интегритет Бирачког списка за територију Републике Српске,

7) обезбјеђује статистичке евиденције разврстане по полу, старости, разврстани по изборним јединицама за сваки дио изборног процеса,

8) овјерава политичке странке, коалиције, листе независних кандидата и независне кандидате за учествовање на републичком и локалном нивоу власти за непосредне изборе у Републици Српској,

9) доноси прописе и одговорна је за благовремену дистрибуцију и безбједност примјењене изборне технологије на бирачком мјесту и центрима за бројање тј. опреме за електронско бројање гласачких листића-оптичких скенера гласачких листића, електронске идентификације гласача тј. читача отисака прстију, безбједносних камера и друге одговарајуће техничке опреме и изборног материјала за спровођење избора из надлежности Републичке изборне комисије,

[...]

11) потврђује и овјерава кандидатске листе и кандидате за све нивое непосредних и посредних избора у Републици Српској обухваћених овим законом,

12) одговорна је за благовремено штампање, дистрибуцију и безбједност гласачких листића и образаца за непосредне изборе на оба нивоа власти у Републици Српској,

13) утврђује садржај и форму гласачких листића за оба нивоа власти за непосредне изборе у Републици Српској,

14) утврђује и потврђује резултате непосредних и посредних избора обухваћених овим законом и овјерава да су ти избори provedени у складу са овим законом и упућује на објаву "Службеном гласнику Републике Српске" резултате непосредних и посредних избора обухваћених овим законом,

15) издаје увјерење лицима која су добила мандат на оба нивоа власти непосредних и посредних избора у Републици Српској обухваћених овим законом,

[...]

17) упућује на објаву у "Службеном гласнику Републике Српске" прописе и изборне резултате непосредних и посредних избора у Републици Српској обухваћених овим законом, информације за бираче, те остале информације неопходне за спровођење овог закона,

18) обавља све изборне активности за избор председника и потпредседника Републике Српске и посланика Народне скупштине Републике Српске,

19) доноси одлуку о престанку мандата изабраног функционера на републичком и локалном нивоу власти, а када је потребно, утврђује да ли је изабрани функционер који је поднио оставку, то учинио својом вољом,

20) провјерава одлуку надлежног органа о престанку мандата изабраног званичника опозивом, како би се обезбједило да је мандат изабраног званичника престао у складу с овим законом,

21) подноси годишњи извјештај Народној скупштини Републике о спровођењу избора у Републици Српској, спровођењу овог закона и иницира његове измјене,

22) доноси опште акте за опозив градоначелника и начелника општине, надзире поступак опозива и одговара за законито спровођење тог поступка,

23) пружа стручну помоћ скупштини општине, односно града и органима за спровођење поступка за опозив,

24) доноси акте којима се утврђују критеријуми за расподјелу средстава за финансирање изборне кампање,

25) доноси акте којима уређује унутрашњу организацију и начин свог рада, на које сагласност даје Народна скупштина Републике Српске и

26) обавља све друге послове утврђене законом.

Члан 50. став (2)

(2) Републичка комисија води Бирачки списак за територију Републике Српске на основу евиденције Министарства унутрашњих послова у складу са законима који резултату предметну област, осим ако овим законом није другачије одређено.

Члан 51. став (1)

(1) Републичка изборна комисија одговорна је за тачност, ажурност и укупни интегритет Бирачког списка.

Члан 64.

Да би учествовали на изборима, политичке странке, независни кандидати, коалиције и листе независних кандидата овјеравају се код Републичке изборне комисије.

Члан 101. став (1)

(1) Републичка изборна комисија утврђује форму и садржај гласачког листића правилником за републички и локални ниво власти непосредних избора у Републици Српској.

Члан 102. став (4)

(4) Републичка изборна комисија објављује мјесто, датум и вријеме одржавања жријебања за редослијед на гласачком листићу.

Члан 105. став (1)

(1) Ако се име бирача не налази на изводу из Бирачког списка зато што се бирач регистровао у Бирачки списак да гласа у иностранству, а вратио се да гласа лично у Републику Српску, његово име додаје се на посебан образац који садржи све податке као и извод из Бирачког списка.

Члан 117.

Републичка изборна комисија објављује прелиминарне, незваничне и некомплетне резултате избора за ниво власти за који се избори одржавају, по сљедећем распореду:

- 1) прве резултате у 24.00 часа на дан избора,
- 2) два пута у току наредна 24 часа,
- 3) у наредних пет дана свака 24 часа,
- 4) наредних дана сваких 48 часова, све до објављивања коначних, службених и комплетних резултата избора.

Члан 121.

Заштиту изборног права обезбјеђују изборне комисије и Врховни суд Републике Српске.

Члан 240. став (1)

(1) Републичка изборна комисија ће у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона донијети:

1) Правилник о спровођењу процедуре јавног конкурса за избор чланова градске, односно општинске изборне комисије из члана 35. став 6. овог закона,

2) Правилник о роковима и начину за закључивање и потврђивање коначног Бирачког списка и роковима за достављање података о промјенама у евиденцијама расељених лица и евиденцији држављана који гласају у иностранству из члана 51. став 6. овог закона,

3) Правилник о раду Центра за бирачки списак из члана 53. став 5. овог закона,

4) Правилник о форми и садржају извода из Бирачког списка из члана 55. став 3. овог закона,

[...]

Члан 241.

Скупштина јединице локалне самоуправе ће у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона донијети одлуку о поступку организације и спровођења избора за чланове Савјета мјесних заједница, те питања сазивања и конституисања Савјета мјесних заједница.

Члан 242.

(1) За спровођење локалних избора 2024. године неће се примјењивати рокови из члана 19. став 3, члана 69 ст. 1. и 2, члана 72. ст. 1. и 2, члана 74. ст. 3. и 4, члана 77. ст. 2. и 3, члана 83. ст. 1. и 2, члана 84. став 2, члана 85. став 2. и члана 88. став 2. овог закона.

(2) Републичка изборна комисија одлуком утврђује рокове за спровођење локалних избора 2024. године.

Члан 243.

Ступањем на снагу овог закона неће се примјењивати одредбе Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02 - исправка, 4/04, 20/04, 25/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 - одлука Уставног Суда Босне и Херцеговине, 63/11 - одлука Уставног Суда Босне и Херцеговине 18/13, 7/14, 31/16, 54/17 - одлука Уставног Суда Босне и Херцеговине, 41/20, 38/22, 51/22 и 67/22) које уређују избор и именовање посланика Народне скупштине Републике Српске, делегата Вијећа народа Републике Српске, председника и потпредседника Републике Српске, делегата Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине из Републике Српске, одборника скупштине града, одборника скупштине општине, градоначелника града, начелника општине, именовање органа за спровођење избора за законодавни, представничке и извршне органе власти у Републици Српској, учествовање припадника националних мањина у изборима за локални ниво, заштита изборног права у Републици Српској, правила понашања у изборној кампањи и финансирање изборне кампање у Републици Српској, као и друге одредбе наведеног закона које се односе на изборе за законодавне, представничке и извршне органе власти у Републици Српској.

V. Допустивост

33. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредбе члана VI/3а) Устава БиХ и члана 19 Правила Уставног суда.

34. Члан VI/3а) Устава Босне и Херцеговине гласи:

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба

ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

[...]

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

35. Захтјеве за оцјену уставности поднијели су први замјеник предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине и једна четвртина делегата у Дому народа Парламентарне скупштине, што значи да су захтјеве поднијели овлашћени субјекти у смислу члана VI/3а) Устава БиХ. Такође, Уставни суд запажа да се захтјевима тражи оцјена уставности Изборног закона РС, из чега слиједи да неспорно постоји надлежност Уставног суда за одлучивање.

36. Стога, имајући у виду одредбе члана VI/3а) Устава БиХ и члана 19 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да су захтјеви допустиви зато што су их поднијели овлашћени субјекти. Такође, не постоји ниједан формални разлог из члана 19 став (1) Правила Уставног суда због којег захтјеви не би били допустиви.

VI. Меритум

37. Подносиоци захтјева наводе да оспорени закон није у складу с одредбама чл. I/2, III/36) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине. Наиме, подносиоци захтјева тврде да су Изборним законом РС регулисана питања која су већ регулисана Изборним законом БиХ, те да оспорени закон већину тих питања регулише на очигледно другачији начин јер одузима овлашћења ЦИК-у као државној институцији надлежној за спровођење избора на свим нивоима власти. Због тога, подносилац Звиздић сматра да је Изборни закон РС у цијелости неуставан, док подносиоци делегати сматрају да су одређене одредбе Изборног закона РС неуставне.

38. Имајући у виду суштину навода из захтјева, Уставни суд сматра да се у конкретном случају покрећу питања усклађености оспореног закона с одредбама чл. I/2, III/36) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине. Уставни суд подсјећа да је у својој пракси већ заузео јасан став о уставној обавези поштовања државних закона. Тако је у Одлуци број У-14/04 Уставни суд истакао да "доношење ентитетских закона супротно процедури која је прописана државним законима покреће питање уставности таквих закона у смислу одредби члана III/36) Устава БиХ, те да се обавезе које намећу државни закони морају поштовати" (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-14/04 од 29. октобра 2010. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 23/05). Тај став Уставни суд је реafirмисао и у Одлуци број У-2/11 (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-2/11 од 27. маја 2011. године, тачка 52, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 99/11).

39. Уставни суд је наведени став реafirмисао и у Одлуци број У-4/12 (*op. cit.*, тачка 43) која се односила на питање могућности да Народна скупштина доноси измјене и допуне Изборног закона РС које би биле у супротности с Изборним законом БиХ. У тој одлуци Уставни суд је закључио "[...] да је непријепорно да Изборни закон БиХ представља 'одлуку институција Босне и Херцеговине' у

смислу члана III/36) Устава Босне и Херцеговине, те да се тим законом, између осталог, утврђују начела на којима морају бити засновани изборни закони и прописи на осталим нивоима власти [...]" У том погледу, Уставни суд је, испитујући уставност побијаног закона у свјетлу поштовања обавеза и начела утврђених Изборним законом БиХ, размотрио да ли постоји надлежност Народне скупштине да регулише одређена питања која су везана за изборни процес и да ли оспорене одредбе Изборног закона РС слиједе начела Изборног закона БиХ. Уставни суд је закључио да је за доношење одредби Закона о измјенама и допунама Изборног закона РС, које су се тичале састава и стручне спреме чланова те позиције предсједника Изборне комисије Републике Српске (у даљем тексту: ИКРС), као и утврђивања вишечланих изборних јединица, постојала надлежност ентитетског законодавца да та питања уреди ентитетским законом. Затим је закључио да те одредбе нису опречне начелима утврђеним Изборним законом БиХ, због чега се тим одредбама не покрећу питања њихове уставности у односу на члан III/36), а самим тим ни у односу на члан I/2 Устава Босне и Херцеговине (*ibid.*, тач. 46–52 и 60–54). С друге стране, Уставни суд је, разматрајући питање надлежности ИКРС-а да надзира рад градских и општинских изборних комисија и бирачког одбора и овлашћења ИКРС-а да контролише рад Центра за бирачки списак, те обавезивања општинских комисија да обједињене резултате избора са свих бирачких мјеста достављају и ИКРС-у и ЦИК-у, закључио да је тим одредбама прекршено уставно начело према којем су ентитети и друге административне јединице у Босни и Херцеговини дужни да се придржавају, између осталог, и "одлука институција Босне и Херцеговине", због чега су те одредбе опречне члану III/36) Устава Босне и Херцеговине и начелу владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине. Наиме, Уставни суд је у тач. 54 и 55 те одлуке нагласио:

"54. [...] Уставни суд опажа како Изборним законом БиХ није предвиђена било каква улога других изборних комисија у спровођењу ових овлашћења ЦИК-а, нити могућност ЦИК-а да ова овлашћења пренесе на било коју другу изборну комисију. Даље, Уставни суд указује како је чланом 2.21 Изборног закона БиХ прописана искључива мјеродавност ЦИК-а да утврди мјеродавност изборних комисија ентитета, а да су ентитети, на основу члана 20.11 Изборног закона БиХ, били дужни да своје законе и прописе ускладе с Изборним законом БиХ. Даље, Уставни суд указује како је на основу одредбе члана 2.21 Изборног закона БиХ ЦИК донио Одлуку о утврђивању мјеродавности изборне комисије ентитета, којом је децидирано прописано које мјеродавности имају ентитетске изборне комисије. Такође, наведеном одлуком је прописано да ће, у случају да изборни закони ентитета 'утврде мјеродавност Изборне комисије ентитета која је опречна овој одлуци', примјењивати наведену одлуку.

55. Имајући у виду [...] да ентитети (или друге административне јединице Босне и Херцеговине) морају поштовати обавезе које им се налажу законима које су донијеле институције Босне и Херцеговине (*op. cit.*, У-14/04 и У-2/11), Уставни суд сматра како побијаним законом не може да се пропише могућност преузимања било којих овлашћења ЦИК-а, нити ентитетским законом може да се пропише могућност ЦИК-а да одређена своја овлашћења пренесе на друге изборне комисије зато што таква могућност није експлицитно прописана Изборним законом БиХ, јединим актом који може да прописује мјеродавности и овлашћења ЦИК-а, нити је прописана Одлуком о

утврђивању мјеродавности изборне комисије ентитета коју је ЦИК донио на основу овлашћења која су му дата чланом 2.21 Изборног закона БиХ."

40. Враћајући се на захтјеве за оцјену уставности који су предмет овог поступка, Уставни суд најприје подсјећа да је Изборни закон БиХ донесен на основу Анекса 3 Општег оквирног споразума за мир под насловом "Споразум о изборима". Наиме, тај анекс је регулисао питање организовања и одржавања првих послјератних избора, а начела и стандарди фер и демократских избора који су садржани у том анексу представљају основ за усвајање Изборног закона БиХ, с којим морају бити усклађени ентитетски изборни закони. Нужно је нагласити да су се у члану V Анекса стране сагласиле "[...] основати сталну изборну комисију која ће бити одговорна за спровођење будућих избора у Босни и Херцеговини". Према томе, Уставни суд наглашава да је тиме што је Парламентарна скупштина донијела Изборни закон БиХ, те његовим ступањем на снагу и оснивањем ЦИК-а као тијела које је одговорно за организовање и спровођење избора успостављен јединствен правни систем и институционални оквир за непосредне изборе за све нивое власти у Босни и Херцеговини. То произлази како из садржаја члана 1.1 тако и из других одредби Изборног закона БиХ.

41. Такав законодавни оквир, како је то већ указано, у чл. 2.21 и 20.13 Изборног закона БиХ омогућава доношење ентитетских закона. Међутим, тај оквир истовремено успоставља ограничење да ентитетским законима може бити регулисан само начин избора и састав изборних комисија и формирање вишечланих изборних јединица, што су питања за која постоји изричито овлашћење прописано Изборним законом БиХ. Такође, из члана 2.21 став (1) Изборног закона БиХ произлази да ентитетски законодавци не могу одлучивати о надлежностима ентитетских изборних комисија јер надлежност тих комисија утврђује ЦИК у складу с тим законом. ЦИК је надлежности тих комисија регулисао доношењем Одлуке о утврђивању надлежности којом је у члану II прописано: "Уколико Изборни закон ентитета утврди надлежност ентитетске Изборне комисије, која је у супротности с овом одлуком, примјењиваће се ова одлука." Осим тога, Уставни суд наглашава да је у члану 20.11 Изборног закона БиХ установљена обавеза ентитета да морају ускладити своје законе и прописе с Изборним законом БиХ. Дакле, из садржаја наведених одредби јасно произлази да Народна скупштина нема уставну надлежност да доноси прописе о било којим другим питањима спровођења непосредних избора у том ентитету ван одредби Изборног закона БиХ и Одлуке о утврђивању надлежности као одлука институција БиХ.

42. Уставни суд запажа да из садржаја одредби чл. 1, 9, 13, 18, 19, 29, 50, 51, 64, 101, 102, 105, 117, 121 и 241 Изборног закона РС, на које су указали подносиоци делегати, произлази да је Народна скупштина тим одредбама регулисала питања која се односе на: могућност гласања у иностранству; могућност кандидовања носилаца правосудних и других неспојивих дужности; надлежности изборне комисије; расписивање и заказивање избора; изглед, садржај, својства и карактеристике гласачког листића; вођење бирачких спискова; овјеравање за учешће на изборима политичких странака, независних кандидата, коалиција и листи независних кандидата; ждријебања за редослијед на гласачком листићу; објаве резултата избора; заштиту изборног права и друга питања од значаја за изборни процес. Такође, из наведених законских одредби произлази да је Изборним законом РС за сва та питања

прописана надлежност Републичке изборне комисије и других ентитетских органа, док је чланом 243 Изборног закона РС изричито прописано да даном ступања на снагу тог закона у РС престају да важе одредбе Изборног закона БиХ које се, између осталог, односе на спровођење непосредних избора у Републици Српској. У вези с тим, Уставни суд указује да су та питања већ регулисана одредбама чл. 1.5, 1.8, 2.21, 2.9, 3.5, 3.6, 4.1, 5.14, 5.15, 5.18, 5.29а и 6.1 Изборног закона БиХ и да је надлежност за спровођење тих питања искључиво повјерена ЦИК-у. Такође, Уставни суд указује да је у Одлуци број У-4/12 утврдио да су неуставне одредбе Закона о измјенама и допунама Изборног закона РС којима су била регулисана питања мјеродавности ИКРС-а да надзире рад градских и општинских изборних комисија и бирачког одбора и овлашћења ИКРС-а да контролише рад Центра за бирачки списак, те обавезивања општинских комисија да обједињене резултате избора са свих бирачких мјеста достављају и ИКРС-у и ЦИК-у (*op. cit.*, тач. 54 и 56–59).

43. Код таквог стања ствари, за Уставни суд је очито да оспорени закон није донесен с циљем усклађивања Изборног закона РС с одредбама Изборног закона БиХ у смислу члана 20.11 тог закона јер се одредбе оспореног закона не односе "на начин избора и састав изборних комисија" у смислу члана 2.21 Изборног закона БиХ, нити на утврђивање вишечланих изборних јединица у смислу члана 20.13 Изборног закона БиХ. У суштини, оспореним законом који је донијела Народна скупштина РС понавља се текст одредби Изборног закона БиХ и, без било каквог уставног овлашћења, надлежност за спровођење избора на територији ентитета Републике Српске се повјерава Републичкој изборној комисији. На тај начин се, супротно процедурама прописаним одлукама институција БиХ односно Изборним законом БиХ и Одлуком о утврђивању надлежности, настоји успоставити паралелан систем за спровођење избора делегата Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине из Републике Српске, избора за законодавне, представничке и извршне органе власти у Републици Српској, као и локалних избора у Републици Српској.

44. Уставни суд нарочито указује да Народна скупштина нема надлежност да чланом 243 Изборног закона РС стави ван правне снаге прописе које је донијела Парламентарна скупштина у извршавању својих надлежности. У том погледу, Уставни суд подсјећа да је у Одлуци о допуствости и меритуму број У-2/22 нагласио да "једини начин престанка дјеловања наведених закона као одлука донесених у институцијама БиХ могу бити нове одлуке институција Босне и Херцеговине, што подразумева да све док су закони као одлуке институција БиХ на правној снази ентитети су дужни да их поштују и немају надлежност за усвајање било каквих законодавних активности у тим областима" (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-2/22 од 26. маја 2022. године, тачка 91, доступна на www.ustavnisud.ba). Према томе, имајући у виду неспоран садржај Изборног закона БиХ, садржај оспореног закона којим се преузимају надлежности институција Босне и Херцеговине, као и неспорну праксу Уставног суда, јасно је да у Уставу Босне и Херцеговине не постоје одредбе на основу којих би могла да се оправда уставност оспореног закона који је донијела Народна скупштина.

45. Полазећи од тога да је из садржаја Изборног закона РС очигледно да се *ratio* доношења тог закона није састојао у потреби за усклађивањем с одредбама Изборног закона БиХ и Одлуком о утврђивању надлежности, те да је

противан Изборном закону БиХ, Уставни суд сматра да је Изборни закон РС који је донијела Народна скупштина у цијелости неуставан јер је противан Изборном закону БиХ као "одлуци институција БиХ". Према начелу владавине права из члана 1/2 Устава Босне и Херцеговине, ентитети су дужни да поштују законе на нивоу Босне и Херцеговине. Осим тога, према члану III/36) Устава Босне и Херцеговине, ентитети су дужни да поштују одлуке институција Босне и Херцеговине, као и начело из члана VI/5 Устава Босне и Херцеговине према којем су одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће.

46. Имајући у виду све наведено, Уставни суд закључује да је доношењем оспореног закона Народна скупштина поступила супротно чл. 1/2, III/36) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине у вези с Изборним законом Босне и Херцеговине, због чега је тај закон у цјелини супротан чл. 1/2, III/36) и VI/5 Устава БиХ.

47. Одлучујући о дјеловању одлуке Уставног суда, у складу са чланом 61 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да Изборни закон РС престаје да важи од дана објављивања тог закона у "Службеном гласнику Републике Српске" ("Службени гласник РС" број 61/24).

VII. Закључак

48. Уставни суд закључује да Изборни закон РС који је донијела Народна скупштина није у складу са чл. 1/2, III/36) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине због тога што је доношењем тог закона прекршено уставно начело владавине права из члана 1/2 Устава Босне и Херцеговине према којем су ентитети дужни да поштују законе на нивоу Босне и Херцеговине, а према члану III/36) Устава Босне и Херцеговине дужни су да поштују "одлуке институција Босне и Херцеговине", као и начело из члана VI/5 Устава Босне и Херцеговине према којем су одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће.

49. На основу члана 64 став (4) Правила Уставног суда, престаје правно дејство Одлуке о привременој мјери број У-12/24 од 24. јула 2024. године.

50. На основу члана 59 ст. (1) и (2) и члана 61 ст. (1), (2) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

51. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједница
Уставног суда Босне и Херцеговине
Сеада Палаврић, с. р.

SADRŽAJ

**PREDSTAVNIČKI DOM
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 807 Odluka o korištenju sredstava interventne tekuće rezerve u 2024. godini (bosanski jezik) 1
Odluka o korištenju sredstava interventne tekuće pričuve u 2024. godini (hrvatski jezik) 1
Odluka o korištenju sredstava interventne tekuće rezerve u 2024. godini (srpski jezik) 2
808 Odluka o korištenju sredstava interventne tekuće rezerve u 2024. godini (bosanski jezik) 2
Odluka o korištenju sredstava interventne tekuće pričuve u 2024. godini (hrvatski jezik) 2
Odluka o korištenju sredstava interventne tekuće rezerve u 2024. godini (srpski jezik) 3
809 Odluka o korištenju sredstava interventne tekuće rezerve u 2024. godini (bosanski jezik) 3
Odluka o korištenju sredstava interventne tekuće pričuve u 2024. godini (hrvatski jezik) 3
Odluka o korištenju sredstava interventne tekuće rezerve u 2024. godini (srpski jezik) 3

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 810 Odluka o stavljanju van snage Odluke o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik) 4

- Odluka o stavljanju van snage Odluke o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik) 4
Odluka o stavljanju van snage Odluke o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (srpski jezik) 4

**AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 811 Odluka o promjeni adrese sjedišta Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 4
Odluka o promjeni adrese sjedišta Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 5
Odluka o promjeni adrese sjedišta Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (srpski jezik) 5

**USTAVNI SUD
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 812 Odluka broj U-12/24 (bosanski jezik) 5
Odluka broj U-12/24 (hrvatski jezik) 15
Odluka broj U-12/24 (srpski jezik) 25

Ines KRTALIĆ

Senad OGLEČEVAC

§

**PRIRUČNIK
ZA POLAGANJE
STRUCNOG
UPRAVNOG
ISPITA**

Sarajevo, 2022.

JP NIO Službeni list BiH - Svakom zloupotrebom kupac se obavezuje da plati nastalu štetu - Sva prava zadržava © JP NIO

**službena
glasila
2023.**

Adobe

JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39, Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel/fax: ++387 33 722 079
722 054
722 041
e-mail: slist@slist.ba
www.sluzbenilist.ba

SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на босанском, хрватском и српском језику

SLUŽBENI GLASNIK

BOSNE I HERCEGOVINE

Izdavač: JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39/III, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Direktor i odgovorni urednik: Dragan Prusina
Tehnička priprema: Uredništvo JP NIO Službeni list BiH
Štampa: UNIONINVESTPLASTIKA d. d. Sarajevo
Za štampariju: Muhamed Mirvić

Telefoni:

Centrala:	033 72 20 30
Direktor:	033 72 20 61
Uredništvo:	033 72 20 38
Računovodstvo:	033 72 20 48
Služba za pravne i opće poslove:	033 72 20 51
Pretplata:	033 72 20 54
Oglasni odjel:	033 72 20 49 i 72 20 50
Komercijala sa poslovnicom i prodajom:	033 72 20 43

Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa:

UNICREDIT BANK DD 338-320-22000052-11

ASA BANKA DD Sarajevo 134-470-10067655-09

ADDIKO BANK AD

Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12

RAIFFEISEN BANK DD BiH Sarajevo 161-000-00071700-57

Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska lista.

Identifikacijski broj 4200226120002

Porezni broj 01071019

PDV broj 200226120002

Pretplata za II polugodište 2024. godine na

"Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" 120,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba>

Godišnja pretplata 240,00 KM po korisniku

e-mail: redakcija@sllist.ba - oglasi@sllist.ba - pretplata@sllist.ba

- racunovodstvo@sllist.ba - jnb.komercijala@sllist.ba